

ДОБРА СПРАВА

ШВАТ 5785

221

ЛЮТИЙ 2025

American Jewish
Joint Distribution
Committee

Claims Conference
ועידת התביעות
The Conference on Jewish Material
Claims Against Germany

ГАЗЕТА БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

ОДЕСА

Видається за підтримки "Джойнт" JDC

International Fellowship
of Christians and Jews

П Р И М

Дорогі друзі!
Вітаємо клієнтів, волонтерів та співробітників БФ "Хесед Шаарей Ціон"
з нашим прекрасним святом Пурим – святом радості і
свободи в пам'ять про позбавлення євреїв від великої біди.

Голова Правління
МИХАЙЛО БЛЮМБЕРГ

Генеральний директор
АНАТОЛІЙ КЕСЕЛЬМАН

21 березня (11 адара II) 2024 р. —
піст Естер — день жалоби та посту перед
святом Пурим. Під час посту не можна не
тільки їсти, але і пити. Піст встановлюється
в пам'ять про події Пурима, коли з
ініціативи Естер євреї Персії постилися і
молилися про порятунок від
винищення. Тоді євреї постили три
дні. Однак для наступних поколінь
встановився одноденний піст, адже
тільки особливо сильні духом люди
можуть довше обходитися без
води. Не голодувати дозволено
вагітним, годуючим матерям і
хворим, а також тим, хто виконує
важку роботу.

14 березня (14 Адара II) —
Пурим — свято в пам'ять про
чудове спасіння євреїв в
Перському царстві більше 2400
років тому, під час правління царя
Ахашвероша (Артаксеркса), який
тоді правив всією величезною
Перською імперією. Гаман—
впливовий сановник царя, який
вирішив знищити всіх євреїв, кинув жереб
(пур), щоб дізнатися про найбільш зручний
для цього час. Але пізніше він і сам став
жертвою власних підступів. За словом
«пур» свято називається Пурим, а всі
події, пов'язані з ним, докладно описані в
Мегілат Естер (книга Естер).

З тих пір два дні після цієї дати стали днями
веселого святкування і застілля. В єврейських
спільнотах влаштовують театралізовані
вистави, карнавальні ходи, печуть невеликі
трикутні пиріжки з варенням, їх називають
гоменташі (вуха Гамана). Хоча ставлення до

вина в єврейській традиції стримане, саме про
цей день в Талмуді сказано: на Пурим
необхідно пити, щоб не відрізати «прокляття
Гамана» від «благословень Мордехая». Напередодні свята у синагогах читається
«Сувій Естер» і при кожній згадці зловісного
імені Гамана стукотять тріскачками. За

давною традицією, в одні і ті ж свята
прийнято відправляти один одному
частування. У містах, що під час подій,
описаних в «Сувої Естер», були оточені
фортечною стіною, наприклад, тодішня
столиця Персії, місто Шушан, Пурим
святкується 15 березня (15 Адара II)
і називають його Шушан Пурим).

На відміну від свята Хануки,
що вшановує порятунок народу
Ізраїлю від духовного знищення,
свято Пурим символізує боротьбу
за фізичне виживання єврейського
народу.

Тому святкування Пурима
включає в себе моменти не тільки
духовні, а й чисто матеріальні, як
би покликати заявити всьому
світові: ось, живемо, їмо, п'ємо і
веселимося! А «мішлоах манот»
(обмін стравами з друзями і
родичами) і «подарунки бідним»
доводять, що невід'ємною
частиною нашого життя є турбота
про ближніх, їхнє благополуччя,
добробут, достаток. Загальні веселощі
Пурима також є своєрідною демонстрацією
життєвої сили єврейського народу, і ця
демонстрація проходить перед
спадкоємцями Гамана, всіма тими, хто
сьогодні хотів би продовжити його невдалу
чорну справу.

8 Б Е Р Е З Н Я — МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

27 серпня 1910 року на другій
міжнародній соціалістичній жіночій
конференції, що відбулася в Копенгагені,
Клара Цеткін запропонувала запровадити
Міжнародний жіночий день.

З 1966 року в Радянському Союзі
Міжнародний жіночий день став не тільки
улюбленим святом, а й вихідним днем.

Поступово ця дата повністю
втратила своє політичне забарвлення і
прихильність до боротьби жінок всього
світу проти дискримінації, ставши
справжнім весняним радісним святом для
всіх жінок.

З 1975 року, у зв'язку з
Міжнародним роком жінок, ООН почала
проводити Міжнародний жіночий день
8 березня.

У Благодійній Фундації «Хесед
Шаарей Ціон» жінки займають дуже
значне місце.

Клієнти, соціальні працівники,
волонтери і співробітники Хеседу в
цілому складають досить значну кількість
— майже 4600.

У зв'язку з прийдешнім Міжнародним
жіночим днем адміністрація Хеседу від
усієї душі вітає клієнтів, волонтерів і
співробітників Хеседу з цим прекрасним
весняним святом, бажає мирного неба,
здоров'я, довголіття, благополуччя,
гарного настрою.

Національні та
міжнародні
свята

2
стор.

Ірина
Мармер
"З Парижа —
в Єлисаветград"

3
стор.

Поради
господарці

4
стор.

Марк
Штейнберг
"Єврейський
щит СРСР"

5
стор.

Ганна Паніна
"До 100-річного
ювілею Михайла
Водяного"

6
стор.

Світлана
Новаковська
"Ту бі-Шват для
Теплих домів хеседа"

7
стор.

Проспер
Меріме
"Матео
Фальконе"

8
стор.

Віра
Шаховцева
"Здоров'я
і музика"

9
стор.

Михайло
Гаузнер
"Неординарні
особистості"

10
стор.

Країна
Пісень

11
стор.

Дитячий
куточок

11
стор.

Посмішка

12
стор.

Служба "Мокед-Лакашіш"—737-40-21; Служба "Харчування"—737-40-11;
Програма "Медицина"—737-40-27; Культурний центр —737-40-13;
Служба волонтерів—737-40-24; Волонтерська вітальня—737-40-32;
Денний центр—737-40-30

Новини світу, України, Одеси

Чотири країни, що межують з РФ – Литва, Естонія, Латвія та Польща – закликали Євросоюз виділити 100 млрд євро на оборону.

Оборонні витрати РФ зараз сумарно перевищують оборонні бюджети всіх країн Європи. Росія виробляє боеприпасів за три місяці більше, ніж НАТО за рік.

Президент Трамп підписав укази про введення мит на імпорту товарів із Канади, Мексики та Китаю.

67% німців підтримують надання Німеччиною військової допомоги Україні.

Євросоюз не визнає результатів президентських виборів у Білорусі.

Країни ЄС узгодили 16-й пакет санкцій проти Росії, включно з обмеженнями щодо 73 суден із "тіньового флоту" РФ.

У Німеччині на виборах у Бундестаг переміг блок партій ХДС/ХСС на чолі з Фрідріхом Мерцем, який став новим канцлером. Він заявив, що якщо НАТО не збережеться у нинішньому вигляді, то Європі знадобиться власний військовий альянс, незалежний від США.

Велика Британія оголосила про найбільший за три роки пакет санкцій проти Росії, а також надала Україні найбільший пакет допомоги – у розмірі 4,5 млрд фунтів стерлінгів.

Угорщина заблокувала перший етап процесу вступу України до ЄС.

Країни-партнери під час війни інвестували в українську військову промисловість 1,5 млрд доларів.

Статус тимчасового захисту в країнах ЄС мають 4,3 млн людей, які залишили Україну внаслідок війни з РФ.

Росія та Україна провели черговий обмін військово-полоненими за формулою "150 на 150".

ЗСУ отримують щомісяця близько 200 тисяч дронів.

Російський дрон вночі вдарив по саркофагу Чорнобильської АЕС, пошкоджено його зовнішню оболонку. Радіаційний фон залишається в межах норми.

Серце громади: благодійність і єврейські традиції в Одесі

Едуард Докс—журналіст-міжнародник, літератор, перекладач, екскурсовод, який досконало знає іврит. Народився у Вінницькій області, у містечку Джури. Коли йому виповнилося 6 років, сім'я переїхала до Вінниці, а в 15—батьки забрали його до Ізраїлю. Там він здобув вищу освіту, служив у війську. В 1994 р. повернувся до України, живе у Києві понад 30 років і майже весь цей час пише про події в Україні для ізраїльських газет.

Екскурсії – його улюблена робота, якою він займався не менше 20 років, але вже два роки як війна позбавила його від можливості проводити екскурсії.

Едуард Докс видав три книги. Перша – «Ти там, де твої думки». Він переклав українською з івриту 100 мудрих висловів Рабі Нахмана, які були написані понад 200 років тому.

Книгу назвали одним з афоризмів духовного лідера брацлавських хасидів.

Коли читаєш ці вислови, розумієш, що вони актуальні й нині, ніби їх написав наш сучасник.

Ідея книги –

ознайомити якомога ширше коло людей зі світоглядом, настановами, вченням Рабі Нахмана.

Рабі Нахман народився у 1772 році у Меджибожі, а помер у 1810 в Умані.

Слова вдячності висловить кожен, хто набиратиметься мудрості зі спадщини Нахмана. Декілька фраз із цієї книги.

«Ти знаходишся там, де твої думки. Попіклуйся, аби твої

думки були там, де ти хочеш бути».

«Все на світі – все, що відбувається й існує – це випробування, призначення якого дати тобі свободу вибору. Вибирай з розумом. Знай! Весь світ – дуже вузький міст... Головне – нічого не боятися».

«Завжди шукай в інших добре. Зосередься на цьому, доброму, підкреслюй його, – так ти зможеш перетворити навіть грішника в досконалого праведника».

«Якщо ти відчуваєш, що переповнений гнівом, – зупинися.

Уяви собі, що ти вже вилив гнів... Дотримайся моєї поради і твій гнів зникне».

«Є щось таке, чого ти дуже хочеш? Зосередься на цьому з усіх сил. Якщо твоє бажання досить сильне, а зосередженість досить повна – ти зможеш досягти, щоб це насправді сталося».

«Не повторюй помилок тих людей, які не вірять, що можуть змінитися, і саме тому продовжують дотримуватися своїх старих звичок. Якщо ти насправді хочеш змінитися... змінюй свої звички».

«Будь-який початок вимагає від тебе відкривати нові двері. Ключем слугуватиме готовність діяти».

«Віддавай гроші на благодійність та роби добро».

Друга книга – «Український репортаж івритом». Це збірка

найкращих кореспонденцій Едуарда Докса з України для ізраїльської газети «Едіот ахронот» за 30 років роботи в Україні.

У книзі висвітлена історія України: від Майдану 2013 року до війни 2022 р.; дипломатія та відносини з Ізраїлем. Вона є не лише путівником для туристів, а й

збіркою, яка відображає культурні, історичні та політичні аспекти України.

Ця книга – не тільки джерело інформації про життя в Україні, а й важливий крок на шляху зміцнення зв'язків між двома народами.

Третю книгу видано в Кишиневі. Вона – про актора Михайла Волонтира, який зіграв роль Будилая – головного героя серіала «Циган». Вийшла чудова монографія з величезною колекцією унікальних та якісних фотографій актора та з дуже відвертою розповіддю про його біографію.

Одесу Едуард Докс відвідав із метою написати кілька нарисів про єврейську громаду міста. Побував він і у БФ «Хесед Шаарей Ціон», де поспілкувався з деякими керівниками служб, які надають

суттєву допомогу клієнтам Одеси та області.

Є. Докс наголосив, що його вражає душевна й тепла організація процесу допомоги, яку він побачив: «Дуже помітно, що тут працюють люди з великим серцем, кожен із яких є професіоналом своєї справи. Пишаюся тим, що стояв біля витоків руху хеседів, перекладав виступи таких керівників, як Амос Авгар і Меїр Шірат, був добре знайомий із покійним Володимиром Гольдманом – першим директором одеського Хеседу. Знаю з особистого досвіду, що за минулі десятиліття багато хеседів втратили цінності, на яких вони засновувалися».

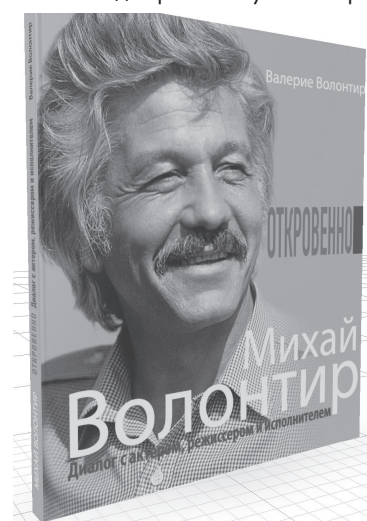
Вважаю, що одеський Хесед з честю зберігає головні традиції, повною мірою відчувається, що тут на першому місці інтереси його величності підопічного. Мабуть, це заслуга Генерального директора Хеседу Анатолія Кесельмана, а також керівників програм.

Крім того, в одеському Хеседі одразу помітні три головні принципи роботи організації: ідишкайт, громада, волонтери.

Дуже вражають роботи клієнтів Хеседу, які прикрашають стіни Культурного центру.

Покидаючи ваш гостинний Хесед, сподіваюся на тепер уже близьке завершення війни, коли зможу ширше охопити роботу благодійних організацій України. Миру і благополуччя читачам газети «Добра справа».

Семен Вайнблат

С В Я Т О П О Р Я Т У Н Ж У

«Пурим – свято нашого спасіння, жереб Господа в Його руках. Пурим – це наша надія, радість і перемога, але не страх».

Цими словами «Пісні про Пурим» ізраїльського композитора Алекса Россі, що прозвучала у виконанні хору єврейської пісні «Файерлех» (керівник Ганна Слободяник), розпочалася програма, яка була підготовлена Культурним центром Хеседу. Як зазвичай на Пурим, її перше відділення пройшло в концертному форматі.

Три хорові пісні змінилися виступами учасників Літературної студії «Одкровення». Інна Вайнблат, Семен Вайнблат (керівник студії) та Гаррі Перельдік виявили винахідливість у підготовці своїх номерів, наповнених

гумором. Прозвучали їхні вірші та поетичні тексти, покладені на мелодії пісень «Абі гезинд» («Головне – бути здоровим»), «Ми бажаємо щастя вам» Стаса Наміна та італійської народної пісні «Чотири нерозлучні таргани та цвіркун» у виконанні Інни та Семена.

Танцювальним колективом «Фрейлехс» (керівник Людмила Філіппова) яскраво та відточено була виконана композиція, музичною основою якої стала чудова пісня видатного ізраїльського композитора Наомі Шемер «Я ще не любив достатньо». У виконанні ізраїльського співака Йорама Гаона вона набула величезної популярності.

Актриса Одеського академічного театру Олена Шаврук прочитала фрагмент із роману Шолом Алейхема «Кривавий жарт». Як завжди, це було виконано майстерно, з тонким

проникненням у характер кожного типажу.

Дуже порадував слухачів колаж із пуримських мелодій, подарований флейтистом Віталієм Тафопольським. Ніхто не міг всидіти на місці, настільки дзвінко, польотно, яскраво звучала флейта.

І ще один виступ заслуговує на найвищу оцінку. Йдеться про актрису Айю Перфільєву, яка чудово володіє і степом, і пантомімою. Показана нею сценка «Чарлі Чаплін» вище за всякі похвали.

Завершуючи першу частину святкової програми, її авторка, ведуча та концертмейстер Ганна Розен плавно підвела до наступного відділення, до Пуримшпілю, що підкорив усіх чудовою музикою, барвистими вбраннями та дотепними знахідками.

Керівники цього проекту – Михайло Крупник та Ірина Александровська вклали багато сил та енергії у п'єсу, об'єднавши Театральну студію «Одеські дворики» з хоровим та танцювальним колективом Хеседу, а також із нещодавно створеним дитячим танцювальним колективом «Кохавим» (керівник Світлана Новаковська, художній керівник Айлет Турецька).

Гості нашого свята – клієнти Хеседу, волонтери та учасники творчих студій покидали зал, отримавши заряд чудового настрою.

І, звичайно, кожен забрав із собою, як це заведено, шалахмунес з ументашами.

Ганна Паніна

З ПАРИЖА — В ЄЛИСАВЕТПІРЯД

Коли досліджуєш життя і творчість художників, яких доля закинула до Єлисаветграда, охоплює печаль. Після смерті або від'їзду немов якийсь зловмисник ретельно стирає сліди їхнього перебування: їх забувають люди, зникають їхні картини, майже не залишається документів. Як не прикро, але назвати наше місто щасливим для митців ніяк не можна.

Та чи й існують такі міста на світі взагалі?! Згадаймо хоча б трагічні постаті фундатора художньої освіти в Єлисаветграді (засновника Вечірніх Рисувальних Класів при Єлисаветградському земському реальному училищі) Петра Крестоносцева й гідних продовжувачів його справи Миколу Нікольського та Феодосія Козачинського. Не набагато краще склалась доля ще одного визначного художника і педагога нашого міста — Семена Ісааковича Данишевського. Народився він у 1870 р. в м. Вільно, помер у 1944 р. в Сухумі. Більша частина його життя минула в Єлисаветграді (1912-1938). Данишевський здобув вражаючу художню освіту. Спочатку навчався в Петербурзі, в Рисувальній школі Товариства заохочення мистецтв, у відомого художника й педагога Я. Цюнглінського, а потім був учнем самого І. Рєпіна в школі мистецтв княгині-меценатки М. Тенішевої в її маєтку «Талашкіно».

Після цього Данишевський поїхав до мистецької столиці світу, Парижа, де й удосконалив свою майстерність у прославленій Академії мистецтв Жульєна під керівництвом відомого професора Жана-Поля Лоранса. Привертає увагу те, що досить пізно (у 27 років!) Данишевський вирішив повністю присвятити себе мистецтву, і тільки в 35 років став професійним художником.

Про його твори схвально писали у французькій пресі провідні художні критики Роже Маркс, Мілле і Сараде. У Парижі восени 1906 року Семен Ісаакович на виставці російського мистецтва з колекції С.П.Дягільєва в Російському клубі художників познайомився з відомим поетом Миколою Гумільовим. У того виникла ідея видання у Франції художньо-літературного журналу «Сириус», і він запросив Данишевського до співпраці. Для першого номера часопису Семен Ісаакович виконав малюнок «Куточок Парижа».

У Парижі Данишевський прожив понад 12 років, а потім опинився в «маленькому Парижі» — нашому Єлисаветграді. Запросили його до міста друзі, елисаветградські художники А. Нюрнберг та І. Золотаревський, з якими він познайомився у французькій столиці. Не зайве згадати, що приятель Семена Данишевського, Амшей Нюрнберг, став згодом тестем талановитого російського прозаїка Юрія Трифонова, прототипом багатьох персонажів його творів.

Дійсно, хто з художників не мріяв побувати в Парижі? Багатьом це вдавалося, однак підкорити своїм мистецтвом столицю світу таланито одиницям, як-от нашому землякові І. Похитонову. Всі інші змушені були повертатись додому.

Невдовзі після прибуття до Єлисаветграда в газеті «Голос Юга» з'явилося оголошення: «Художник С.И. Данишевский, окончивший парижскую Академию художеств и выставивший в парижском салоне свои работы, дает уроки живописи и рисования». Семен Ісаакович відразу ж опинився в центрі місцевого художнього життя. Данишевського включили в оргкомітет з влаштування І Єлисаветградської художньої виставки 1913 року. На ній експонувалося 17 творів «художника з Парижа» майже всіх жанрів: пейзажі,

портрети, натюрморти, побутові сцени. Три картини Данишевського — «Сад», «Порт у Бретані» й «Червону парасольку» — ще до виставки придбав для свого зібрання редактор «Голоса Юга» Д. Горшков. Судячи з назв творів — «В околицях Фонтенбло», «Паводок у Парижі в 1910 році», «Мальовничі враження (Бретань)», «Захід на околиці Парижа», «Поблизу Фонтенбло» — всі вони були виконані у Франції.

Провідний художній критик того часу Сергій Глаголь, який прибув зі столиці на запрошення елисаветградців, у своїй статті «Про новітні течії у живопису» в газеті «Голос Юга» й публічних лекціях зазначив, що виставка в Єлисаветграді вийшла набагато цікавішою, ніж у Ростові-на-Дону. Яскравим представником новітніх течій у живопису С.Глаголь, як легко здогадатись, назвав недавнього парижанина Семена Данишевського, особливо виділивши його картину «Сад».

Куди поділись ці та інші твори Данишевського з міста згодом, встановити не вдалося. 26 років життя в Єлисаветграді, і тільки одна картина Семена Данишевського збереглася. Неймовірно, але факт...

Здавалося б, що він належить до художників, які всім серцем прийняли більшовицьку революцію й вірно їй служили. Так суто зовнішньо це й виглядає: Данишевський не емігрував, не був розстріляний ні білими, ні червоними, не був репресований пізніше, і немає підстав вважати, що він перебував у «внутрішній еміграції».

У книжці спогадів «Харків, Харків...» елисаветградець Олександр Семененко, розповідаючи про свої зустрічі з поетом Миколою Вороним і про його переклад українською мовою «Інтернаціоналу», мимохідь зазначає:

«Я знав французький текст іще в 1920 році — мене навчив художник С. І. Данишевський в Єлисаветграді, завіз він його аж туди з Парижа».

Донедавна в нашому місті існувало об'єднання місцевих художників під назвою «Кіровоградські художньо-виробничі майстерні Художнього фонду України». Досі ніхто, здається, не заглиблювався в історію виникнення цієї організації. А тим часом якраз Семен Данишевський стояв біля витоків місцевих художніх об'єднань радянської доби. Ось, наприклад, вельми цікаві архівні документи:

«Комитет по борьбе с безработицей. № 112. 24 февраля 1919 года. В Елисаветградскую Городскую Управу. С 19 февраля с. г. Комитетом открыта живописно-художественная мастерская под названием "Искусство". Мастерская

принимает всевозможные заказы, как-то: вывески, плакаты, художественные портреты, картины, театральные декорации».

«11 апреля 1921 г. при отделе искусств "Худпропа" открыта художественная мастерская (бывший магазин Альшвапа, Дворцовая ул.). Всех художников-профессионалов прошу зарегистрироваться в мастерской».

Помощником заведующего мастерской Семена Данишевского назначен Игорь Козачинский (син відомого елисаветградського художника Феодосія Козачинського).

С 12 апреля 1921 года художественная мастерская считается открытой и приступила к работе. Зав. секцией "ИЗО" Добровольский».

У 1922 році Данишевський очолив художню студію, яку відкрили в Палаці науки й мистецтва в приміщенні колишнього земського реального училища після його закриття разом зі славнозвісними Вечірніми Рисувальними Класами. Мешкав він за такою адресою: вул.

Вокзальна, будинок Рябкова. Так, того самого Павла Захаровича Рябкова (на фото), який завідував історико-археологічним музеєм і картинною галереєю, що гучно назвали «Палацом науки й мистецтва». Очевидно, що саме тоді Семен Ісаакович і написав портрет Рябкова.

Мистецтвознавець Валентина Рубан досить високої думки про цей портрет: «Пояснює лінного чоловіка з уважним червонуватим обличчям, обрамлене широкими сивими бакенбардами, вусами й сивою бородою, за живописом нагадує ранні темпераментні портрети Миколи Ге».

Портрет Рябкова — певно, одне із небагатьох «світських» зображень, над яким Данишевський працював із задоволенням. Бо ж йому й іншим «рабісам» (робітникам мистецтва) очолюваної ним художньої майстерні доводилося писати

портрети вождів, земних небожителів.

А ми сьогодні обурюємось і дивуємось, чому комуністи так полюбляють збиратися біля пам'ятника Кобзареві. Вони звикли вважати

Тараса Григоровича своєю людиною. Портрет Шевченка разом із зображеннями Леніна, Троцького й Зінов'єва висів навіть у Єлисаветградському концтаборі 1920-1922 років. Відділ воєнно-революційного трибуналу армії при 52 стрілецькій дивізії надіслав до художньої майстерні депешу такого змісту: «Прошу заготовити для Отдела в наикратчайший срок 10 портретов вождей революции, 50 плакатов и 50 лозунгов разного содержания...» Мовляв, самі знаєте, кого, що і як слід малювати. Замість того, щоб поради надати «свободі творчості», «рабісы» зажадали уточнення: «Ревтрибу-52 див. Для выполнения вашего заказа необходимо: 1) указать, какие персонально портреты вы желаете; 2) темы плакатов и их количество; 3) содержание лозунгов, хотя бы в общих чертах».

«Рабів» можна зрозуміти. Не догодиш ревтрибуналу, суд буде швидкий і суворий. Мабуть, тільки викладаючи в художній студії, Данишевський теплів душею.

С. Данишевський

П. Рябков

Перший ряд. У центрі С. Данишевський, ліворуч — Г. Синиця

ІРИНА МАРМЕР

18 серпня 1921 року була влаштована перша виставка робіт художньої студії. Відгук на неї в місцевій газеті «Известия» вийшов під заголовком «До виставки робіт художньої академії». Рецензія в цілому позитивна. Як кращі учні згадуються Безсмертний, Поляков, Федоровський, Литвин, Банчальтер та інші. А закінчується розповідь про виставку так: «Незважаючи на недоліки (відсутність пролетарських тем, матеріалів), результати роботи академії впродовж 4-х місяців — задовільні».

Потім Семен Ісаакович уже в Зінов'євську (середина 20-х років ХХ ст.) викладав спочатку в художньо-промисловій школі, пізніше — у Зінов'євському художньому технікумі, який готував учителів малювання для початкових шкіл.

Діяльність цих закладів поки що не досліджувалась зовсім. А тим часом відомо, що учнями Данишевського були видатні українські митці ХХ століття, лауреати Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка Михайло Божій і Григорій Синиця. До того ж Божій був дійсним членом Академії мистецтв СРСР, народним художником СРСР, а Синиця — заслуженим художником України. У фондах художньо-меморіального музею О. О. Осмьоркіна зберігається фотознімок 1930 року, на якому Семен Ісаакович (сидить в центрі) представлений серед своїх вихованців, учнів Зінов'євської художньо-промислової школи (поруч з ним — ліворуч — юний Григорій Синиця).

Можна здогадуватися, що Данишевський був людиною обережною, добрим виконавцем, який волів жити без запитань, небезпечних для життя. Але недопитливий митець перестає бути творцем. Очевидно, усвідомлюючи це, Данишевський у 1938 році після закриття Зінов'євського художнього технікуму зробив ще одну кардинальну спробу якось змінити своє життя. Художник, якому виповнилося 68 років, переїхав у Сухумі.

Шість років в Абхазії виявились напрочуд плідними. В «Очерках истории Абхазской АССР» (1964) читаємо: «В 20-30-х годах большую творческую и педагогическую работу вел художник А. Бухов. В те же годы плодотворно работали С. И. Данишевский, О. А. Сегель, Л. Н. Невский и др. В 1935 году художники Абхазии открыли в Сухуми двухгодичную школу, которая в 1937 году была реорганизована в 5-годичное художественное училище».

Одним з фундаторів цього навчального закладу вважається Семен Данишевський. Таке враження, що в Абхазії в нього — людини досить-таки похилого віку — відкривається друге творче дихання. Він виконує «Абхазський пейзаж», «Бзібське шоссе (Абхазія, 1939)», види Кавказу.

... Дуже не хотілося б розповідь про Данишевського закінчувати на сумній ноті. І життя таки подарувало оптимістичну розв'язку.

Кіровоградська художниця й педагог Ірина Зантарія закінчила Сухумське художнє училище, та навчалася в учнів Данишевського, у яких зберігаються його твори, навіть паризького періоду.

Отже, крім таланту, митцеві конче треба відшукати ще й «землю обітовану» для його розквіту. Про Данишевського не скажеш, що його вибір був вдалим, але в тому, що традиції художньої освіти в нашому місті та в далекому Сухумі неперериваються, є його заслуга.

За матеріалами краєзнавця та історика Володимира Боська та вікіпедії.

Н О В И Н И З І З Р А І Л Ю

Офіційно заявлено, що Армія оборони Ізраїлю залишиться на горі Хермон безстроково, щоб забезпечувати безпеку країни. На вершині цієї гори розпочато будівництво великої військової бази.

Трамп заявив, що хоче взяти сектор Газа під контроль США, «створювати економічний розвиток» і не виключає можливість введення туди американських військ. При цьому «палестинці повинні залишити сектор Газа, біженців із регіону повинні прийняти Йорданія та Єгипет».

Ізраїль, слідом за США, припинив участь у Раді ООН з прав людини (UNHRC). Причиною стала дискримінація країни з боку органу.

Адміністрація Трампа схвалила продаж Ізраїлю зброї на 7,4 мільярда доларів. До цього списку входять ракети, бомби та багато іншого.

В обмін на звільнення трьох ізраїльських заручників Ізраїль звільнив із в'язниць 183 палестинських ув'язнених, включаючи 18 засуджених до довічного ув'язнення та 54 засуджених до тривалого позбавлення волі. На другому етапі за звільнення ще трьох заручників відпустили 369 терористів. Серед них також є вбивці з довічними термінами.

Нетаньяху заявив, що після війни Газа буде розділена на три анклавів під контролем ЦАХАЛу, і жодної іншої зовнішньої адміністрації там не буде.

В Юдеї та Самарії триває масштабна антитерористична операція – арештовуються нові бойовики, виявляються схованки зі зброєю.

Новий голова Верховного суду (БАГАЦ) Іцхак Аміт прийняв присягу за відсутності прем'єра, міністра юстиції та спікера Кнесету, які відмовилися брати участь у церемонії.

Після 18 лютого – терміну виведення сил Армії оборони Ізраїлю з півдня Лівану – вони залишаться в п'яти районах, де триватиме "зачистка" від зброї та інфраструктур Хезболли.

В будівлі окружного суду в Тель-Авіві триває слухання свідчень прем'єр-міністра Біньяміна Нетаньягу. За оцінками його адвоката, знадобиться ще не менше 20 таких засідань.

Президент США Дональд Трамп дозволив Ізраїлю самостійно вести подальше звільнення заручників у секторі Газа. Він також підтвердив, що пригрозив ХАМАСу жорсткою силовою відповіддю у разі зриву після останнього обміну, та порадив Ізраїлю зайняти жорстку позицію.

ХАМАС погодився передати управління над Газою. Група готова обговорити реалізацію цієї другої фази угоди з Ізраїлем щодо звільнення заручників та припинення вогню.

Планети, де умови для життя є близькими до планети Земля

У космосі є планети, які вчені досліджують у пошуках умов, придатних для життя.

Так, вчені виявили кілька екзопланет, умови на яких можуть бути схожими на земні. Ось деякі з них:

Кеплер-22b: Ця екзопланета знаходиться на відстані приблизно 620 світлових років від нас і обертається навколо зірки Кеплер-22. Вона має середню температуру близько +22°C, що робить її потенційно придатною для життя.

Глізе 581g (Зарміна): Ця планета розташована на відстані 20 світлових років від Землі і має умови, які можуть підтримувати життя. Вона має атмосферу, рідку воду та тверду скелясту поверхню.

Тау Кіта: Ця екзопланета знаходиться всього в 12 світлових років від нас і має умови, які можуть бути придатними для життя. Вона обертається навколо зірки Тау Кіта.

HD 85512 b: Ця планета знаходиться в сузір'ї Парус на відстані 36 світлових років від нас. Температура на її поверхні складає близько 25°C, що робить її потенційно придатною для життя.

Глізе 667с: Ця екзопланета знаходиться в системі Глізе 667 і має умови, які можуть підтримувати життя. Вона розташована на відстані приблизно 23 світлових років від нас.

Кисень присутній на кількох об'єктах Сонячної системи. Ось кілька прикладів планет і супутників, де виявлено кисень:

Марс: Марс має дуже тонку атмосферу, яка містить невелику кількість кисню (близько 0,13%).

Європа (супутник Юпітера): На поверхні Європи присутні сліди молекулярного кисню, який утворюється через взаємодію сонячного випромінювання з її крижаною оболонкою.

Енцелад (супутник Сатурна): На Енцеладі також виявлено молекулярний кисень у його викидах льодових частинок з підповерхневого океану.

Титан (супутник Сатурна): На Титані знайдено невеликі кількості кисню у вигляді хімічних сполук, таких як вуглекислий газ і вода.

Ганімед (супутник Юпітера): Ганімед має сліди молекулярного кисню у своїй тонкій атмосфері.

Хоча ми ще не знайшли планету, яка б точно відповідала умовам Землі, ці відкриття дають надію на можливість існування життя за межами нашої планети.

ПОРАДИ ГОСПОДАРЦІ

Корисні продукти харчування

Щоб шкіра, нігті, волосся і тіло завжди тішили вас своєю красою і здоров'ям, слід звернути увагу на корисні продукти харчування, які потрібно включити до свого щоденного раціону!

Авокадо. Незважаючи на свій зовсім несолодкий смак, авокадо — це фрукт. Він допомагає організму відновити баланс вітамінів в організмі. Цей воістину райський плід має безліч корисних речовин і вітамінів — магній, фосфор, йод, кальцій, вітаміни В, А, С, Е і залізо. Дієтологи рекомендують включити авокадо в раціон, якщо є серцево-судинні захворювання, хвороби шлунково-кишкового тракту, а також через брак вітамінів в організмі і відчуття загальної млявості, занепаду сил.

Грейпфрут містить величезну кількість вітаміну С, що допомагає швидше привести своє тіло у форму, а також поліпшити загальний стан організму. Допомагає шкірі бути більш пружною, приводить у тонус м'язи та інтенсивно спалює зайвий жир в організмі.

Риба — цей корисний продукт містить у собі найпотрібніші речовини для організму — йод, вітаміни А, D, Е, В1, які безпосередньо впливають на красу і здоров'я шкіри, волосся та нігтів. Деякі види риби, особливо лосось і сардини, багаті на Омега-3 — жирні кислоти. Вони корисні для серця і мозку, адже в них містяться речовини, які знижують ризик розвитку серцево-судинних захворювань, покращують пам'ять і роботу нервової системи, позитивно впливають на

щитоподібну залозу і відновлюють баланс гормонального фону.

Куркума — природний засіб із потужними протизапальними властивостями. Додавання куркуми в раціон поліпшує загальне самопочуття.

Овочекапустяні: броколі, цвітна капуста та брюсельська багаті вітамінами, мінералами та антиоксидантами, що сприяють зміцненню імунітету і профілактиці раку.

Йогурт та кефір покращують травлення, підтримують здорову мікрофлору кишківника.

Горіхи — волоські та мигдаль — джерело здорових жирів, вітамінів і мінералів. Регулярне їх вживання допомагає поліпшити пам'ять, концентрацію і загальний стан організму.

Зелений чай — багатий на антиоксиданти, сприяє зниженню рівня стресу, покращує обмін речовин і підтримує здорову вагу. Мікроелементи — йод, фтор, кальцій, залізо, цинк — чудово впливають на нервову систему і шлунково-кишковий тракт. Білки, ефірні олії та кислоти здатні розщеплювати жирові клітини й поліпшувати загальний стан організму.

Ягоди — чорниця та лохина — завдяки антиоксидантам захищають клітини від ушкоджень. Вони — низькокалорійне джерело вітамінів, мінералів, здатні зміцнювати імунітет, поліпшувати травлення та уповільнювати процеси старіння.

ПРИТЧИ

Дурень

Білокурий хлопчик підскоками біг поруч із молодією жінкою, все намагаючись ухопитися за її руку. А вона швидко йшла вперед, бормочучи про себе:

— І де ти тільки взявся на мою голову?
— Мамо, а коли ми повернемось, ти прочитаєш мені казку про коника?

— Бідний хлопчик, — казали сусіди, — дурненький, не знає, що вона веде його в дитячий будинок...

Коли хлопчик підріс і зміг відвідувати матір, він намагався якнайчастіше проводити з нею свій час. Нерідко підліток знаходив охмелівшу матір, викликав швидку, і поки їхали лікарі, ніжно гладив її руку і цілував брудну щоку.

— Ненормальна дитина, просто дурень. Жодної поваги до себе. У матері для нього не вистачило любові, а він бігає, рятує, — дивувались знайомі...

Промчали шкільні та студентські роки. Юнак отримав диплом з відзнакою, і йому прогнозували успішне кар'єрне майбутнє. Але він пішов працювати в школу.

— Не став розумнішим від свого червоного диплома. Дурень, згубив власну кар'єру, чужих нероб пішов виховувати, — обурювались знайомі...

Померла мати, турботливий син не забував дорогу до її могилки. Але тепер уже з дружиною, дівчиною із сусіднього під'їзду.

— Дурень! — не переставали пліткувати бабусі, — Красень який! А вона — негарна, та ще й кульгавка.

Вони не розуміли, що головне очима не побачиш. А молоді жили душа в душу. Ось тільки дітей у них не було. Але незабаром кинуті кимось діти стали для цієї пари рідними.

— Дурень, — казали оточуючі, — вона народити не може, а для нього світ клином зійшовся на цій кульгавці.

Але це абсолютно не турбувало дружну сім'ю. Роки йшли, діти вирости, здобули гарну освіту, створили свої сім'ї, і не було дня, щоб хтось із них не відвідав батьків.

Якось узимку батько сімейства прогулювався набережною. Він підійшов до натовпу, який з цікавістю спостерігав за собакою, яка опинилася на крижині. Тварина жалібно скавуліла, благаючи розумних істот про допомогу. Але, окрім святкового інтересу, ця подія ніяк не відгукнулася у їхніх умах і серцях. І тільки літній чоловік, не роздумуючи, кинувся у крижану воду...

Сусіди обговорювали його вчинок:
— Який же дурень! Після нещодавнього інфаркту так вчинити! Дурнем народився, дурнем і помер.

А він стояв, чекаючи на свою чергу, у воріт раю.

— Як тебе звати? — запитав у нього янгол, що стояв при вході,

— Та я й сам забув, як мене звати, — відповів чоловік, — але оточуючі звали мене Дурнем.

— Входи, ти записаний у Книгу Життя. А в імені твоєму є інше звучання — Любов.

Марк Штейнберг

“ЄВРЕЙСЬКИЙ ЦИТ СРСР”

Продовження. Початок у № 177

ТАНКИ НА КУРФЮРСТЕНДАММ ДВА КОМАНДАРМИ

Скорочено

ТАНКИ НА КУРФЮРСТЕНДАММ
Парадоксально, однак те, що навіть на таку, здавалося б, непередбачувану людську якість, як військова доблесть, для євреїв і тільки для них у роки тієї страшної війни було встановлено процентну норму. Чи не ріже слух — процентна норма для єврейської доблесті? І не взагалі, а, як бачимо, за категоріями посад і приналежності до певних родів військ. І тим не менш, навіть у таких нелюдських умовах євреї — командири й рядові на фронтах Великої Вітчизняної війни показали зразки героїзму та бойової майстерності.

А оскільки тут йдеться про командирів танкових бригад, то вражає сам факт їхньої чисельності. Із 200 танкових і механізованих бригад, розгорнутих з літа 1943 року, євреї командували 31-ю. І семеро з них стали Героями Радянського Союзу.

... Неподалік від Трептов-парку зведено меморіальний комплекс. Він являє собою щось на кшталт тріумфальної арки, на центральному блоці якої встановлено фігуру Воїна-Переможця із прапором у руках. А на шести прямокутних колонах — імена Героїв Радянського Союзу, які загинули під час штурму Берліна. Кожна колона присвячена Героям одного з родів військ: піхотинцям, артилеристам, льотчикам, саперам, зв'язківцям і танкістам. Їхні імена висічені на бронзовому облицюванні фронтальної й тильної сторін цих колон.

На колоні танкістів — безліч імен. Офіцери й сержанти, командири й навідники, воїни різних національностей. Однак немає імені командира 1-ї гвардійської танкової бригади гвардії полковника Темника Абрама Матвійовича. Він одним із перших увірвався до Берліна й загинув у бою. І став Героєм. І заслужив цим право бути увічненим на колоні танкістів. Вочевидь, і тут вступила в силу процентна норма для єврейської доблесті.

Але, вважаю, пам'ятник у цьому чорному місті все ж є. Пам'ятник доблесному воїну Абраму Темнику. Він навечно висік пам'ять про себе снарядами танкових гармат своєї бригади на стінах церкви кайзера Вільгельма, залишив рвані зубці від її гордовитого шпилья. Щоб нащадки катів пам'ятали, чим закінчуються війни...

ДВА КОМАНДАРМИ

Найвидатнішими з дев'яти командармів - євреїв справедливо слід назвати трьох: Родіона Малиновського, Якова Крейзера та Володимира Колпакчі. Про Крейзера і Колпакчі хочу розповісти докладніше, хоча б тому, що тільки вони з усіх воєначальників-євреїв у СРСР стали генералами армії.

ВОЛОДИМИР КОЛПАКЧІ

У відомій псевдоісторичній книзі про початок війни «Криголам» В. Резун пише, цитує: «18-та армія за початковим задумом була точною копією 12-ї гірської... Схожість доходить до того, що в 18-й армії, як і в 12-й, штабом керує кавказький генерал. Це генерал-майор (згодом генерал армії) В. Я. Колпакчі». Як завжди, Резун і тут збрехав, і навіть двічі. Тому що 18-та армія не була гірською, а Володимир Якович Колпакчі не був кавказьким генералом ні в етнічному сенсі, ні за службою до війни.

Він народився у 1899 році в родині Янкеля Колпакчі, єврея-кримчака. Кримчаки є єврейською етнолінгвістичною спільнотою. До Другої світової війни вони переважно населяли Кримський півострів. Назва «кримчаки» («євреї-кримчаки») вперше з'являється в офіційних російських джерелах з 1859 року. Очевидно, цей термін був

покликаний відрізнати кримських євреїв-раббанітів від караїмів, що також жили там, а також від ашкеназім. До речі, Колпакчі — типове прізвище серед кримчаків.

Перед Другою світовою війною чисельність кримчаків становила 9,5–10 тисяч осіб. Німецька окупація Криму (1941–1944рр.) завдала непоправного удару по кримчаках. Загинули майже всі євреї-кримчаки, які там проживали, і громада кримчаків опинилася на межі зникнення.

У царській Росії кримчаки зазнавали тих самих обмежень, що й інші юдеї. За збереженими даними, батько Янкеля Колпакчі зміг переселитися до Києва, оскільки відслужив повний термін у армії Миколи І. Сам Янкель був ремісником, а його син Володимир закінчив реальне училище, у 1916 році був призваний в армію і після короткої підготовки потрапив на Західний фронт. Воював у піхотному полку, за доблесть нагороджений Георгіївським хрестом і підвищений до молодших унтер-офіцерів.

Після розвалу царської армії **В о л о д и м и р** **с т а в** **б і й ц е м** червоногвардійського загону в Петрограді. Загин брав участь у штурмі Зимового палацу, а Колпакчі, замінивши пораненого командира, так і залишився командувати цим загonom. Коли ж червоногвардійці у березні 1918 року влилися до лав Червоної Армії й загін переформували в роту, Володимир був призначений її командиром.

У ті легендарні часи навіть молодший унтер-офіцер мав усі шанси на швидке просування по службі, тим більше такий, як Володимир Колпакчі, який володів не лише військовим досвідом, а й якостями природженого командира. Він проявив їх у боях під Петроградом, а коли полк воював у районі Вознесенська навесні 1920 року, став командиром батальйону. Потім — короткострокові командирські курси в Петрограді, у складі яких він брав участь у придушенні Кронштадтського повстання. У ході боїв Колпакчі проявив неабиякі організаторські здібності, і його призначили військовим комендантом Петрограда.

На початку 1923 року Володимир Колпакчі став командиром стрілецького полку на Туркестанському фронті. Він прибув до Ташкента, де його прийняв командувач фронтом, колишній царський підполковник Володимир Соломонович Лазаревич — єдиний єврей, який командував фронтом у Громадянській війні. Це була їхня перша зустріч, але потім вони не раз зустрічалися у Військовій академії ім. Фрунзе, слухачем якої Колпакчі став у 1925 році, а комдив Лазаревич там викладав.

Після закінчення академії Колпакчі був направлений до Білоруського військового округу, де послідовно командував стрілецьким полком і дивізією, став комдивом. У 1935 році його призначають заступником начальника штабу округу. З цієї посади восени 1936 року він був направлений до Іспанії, де тривала громадянська війна. Колпакчі пробув там до 1938 року як військовий радник 22-ї іспанської та 13-ї міжнародної бригад. Він діяв професійно, проявляючи виняткову

хорообрість. Чим і завоював велику повагу та довіру командувача Теруельської ділянки фронту, де діяли його підопічні бригади. А командувачем був Бенідито — відомий лідер анархістів, якому імпонували військова майстерність, відвага та завзяття його радника.

Після повернення до СРСР Колпакчі став командиром стрілецького корпусу. Коли навесні 1940 року в Червоній Армії запровадили генеральські звання, йому присвоїли звання генерал-майора та призначили начальником штабу Харківського військового округу. На цій посаді Володимир Колпакчі зустрів Велику Вітчизняну війну.

В перші її дні на базі Харківського військового округу була розгорнута 18-та загальновійськова армія, начальником штабу якої і став генерал Колпакчі. Армія вела оборонні бої на Правобережній Україні, і в них Колпакчі, фактично єдиний у всьому керівництві 18-ї армії, проявив себе справжнім воєначальником.

Тому що тільки він, який уцілів у кошмарі сталінських репресій, мав солідний бойовий досвід і не втрачав управління військами в найтрагічніших ситуаціях літа 1941 року. І вже на початку осені Колпакчі прийняв командування 18-ю армією.

Армія перекинулася в Донбас, обороняла Ростов, і в кінці року генерала Колпакчі, який у важких умовах боїв із переважаючими силами німців продемонстрував стійкість і вміння маневрувати військами, перевели на посаду начальника штабу новоствореного Брянського фронту. Однак ситуація на фронтах вимагала задіяти цього досвідченого полководця на найважливіших напрямках, і його направили заступником командувача 4-ї ударної армії Калінінського фронту. Там Колпакчі керував окремою групою військ цієї армії, яка продовжувала наступ після завершення московської операції.

Він діяв розумно, його група військ несли найменші втрати у масштабах фронту, і в лютому 1942 року Володимир Колпакчі став генерал-лейтенантом, а навесні прийняв командування 62-ю армією. Вона входила до складу військ Сталінградського фронту, і по ній влітку 1942 року припав головний удар 6-ї армії генерала Паулюса. Під натиском значно переважаючих сил Колпакчі довелося відвести війська своєї армії за Дон.

Увечері 17 липня Сталін телефоном запитав генерала Гордова, щойно призначеного командувачем Сталінградського фронту: «Хто винен, що німці вийшли до Дону?» Гордов відповів: «Колпакчі. Занадто самостійний». Тоді Сталін запитав Хрущова. Той вагався, адже, будучи членом військової ради фронту, саме він висунув Колпакчі, але підтвердив слова командувача фронту. І Колпакчі був відсторонений від командування 62-ю армією.

Тим часом, незабаром після прибуття до Ставки зі Сталінграда Василевський, доповідаючи Сталіну, відзначив раціональні дії генерала Колпакчі.

«Виходить, — сказав Сталін, — ми не знаємо своїх організаторів операцій. Навіщо ж тоді поруч із командувачами

сидять члени військової ради... Вважаєте, що цей генерал і надалі може успішно командувати армійським об'єднанням?»

Василевський відповів, що цілком упевнений у цьому, і незабаром генерал-лейтенант Колпакчі був призначений командувачем 30-ї армії, яка у квітні 1943 року була перетворена на 10-ту Гвардійську.

Наведу тут рядки зі спогадів генерал-полковника В. Шатилова, який зустрівся з ним під час боїв на Дону: «...Володимира Яковича Колпакчі я бачив уперше, однак багато про нього чув. Знав, як багато довелося пережити Володимиру Яковичу у свої неповні сорок два роки. Мене вразила зовнішність Колпакчі: чорне, як смола, волосся і світло-сірі очі, щільно стиснуті вольові губи й тихий, приємний голос. Генерал був спокійний, не було помітно, що він пригнічений або роздратований, хоча, як я дізнався незабаром, у тих умовах залишатися таким йому було дуже непросто...»

10-та Гвардійська армія воювала на Західному фронті. Але не встиг генерал Колпакчі прийняти командування гвардійцями, як його перекинули на Брянський фронт і призначили командувачем 63-ї армії. Він організував міцну оборону, пробити яку виявилось не під силу значному німецькому угрупованню. Потім армія Колпакчі перейшла у наступ, успішно форсувала річку Десна і в ході переслідування знищила близько п'яти німецьких дивізій.

У квітні 1944 року Колпакчі прийняв командування військами однієї з найсильніших армій 1-го Білоруського фронту — 69-ї, яка під його керівництвом брала участь у звільненні Польщі. У листопаді того ж року Володимир Якович Колпакчі став генерал-полковником. Його армія, продовжуючи наступ, прорвалася в Німеччину. При цьому її командувач продемонстрував не тільки високу військову майстерність, а й відвагу, особисто керуючи боєм на найважливіших ділянках битви. Саме за особисту мужність, проявлену генерал-полковником Колпакчі під час Радомської операції взимку 1945 року, коли його армія, вщент розгромивши велике німецьке угруповання, з ходу форсувала річку Одер, йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

69-та армія діяла під командуванням Колпакчі і під час Берлінської операції. Її дивізії прорвали потужні укріплення, що прикривали столицю Німеччини зі сходу, і у взаємодії з іншими об'єднаннями 1-го Білоруського фронту оточили франкфуртське угруповання гітлерівців.

Про військову доблесть, мужність, високу майстерність полководця найкраще свідчать бойові нагороди, отримані генералом Володимиром Колпакчі у Великій Вітчизняній війні: 3 ордени Леніна, 3 ордени Червоного Прапора, 3 ордени Суворова 1-го ступеня і 2 ордени Кутузова 1-го ступеня, орден Червоної Зірки та зарубіжні військові ордени. Варто підкреслити, що за кількістю полководчих орденів Суворова і Кутузова 1-го ступеня Володимир Колпакчі не має рівних серед усього радянського генералітету.

Як тут не згадати Сталіна, який мав нахабство заявити, що євреї — погані солдати і не вміють воювати. Він мав на увазі не тільки рядових солдатів, адже часто повторював вислів Петра Першого: «Солдатом вважається і перший генерал, і останній рядовий!»

Далі буде

В. Колпакчі

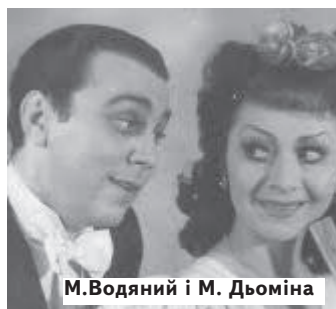
ДО 100-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ МИХАЙЛА ВОДЯНОГО

М.Водяний

Артисти Одеського академічного театру музичної комедії стали гостями Культурного центру БФ «Хесед Шаарей Ціон». Зустріч була присвячена

над оновленням музейної експозиції, присвяченій Михайлу Водяному, провели чудові екскурсії разом із проектом «Где идём» та відновили унікальну виставу «Бал на честь короля». Виставу, в якій перед очима глядачів оживають образи, які створив на сцені легендарний артист.

М.Водяний і М. Дьоміна

(Миколою Завгороднім) тодішніх випускників одного з кращого театального навчального закладу, запросив до театру Михайло Водяний. Як зустріла Одеса молодих акторів, і як Михайло Водяний опікувався ними, кого запросив до театру, щоб влити, як то кажуть, нову акторську «кров» у чудовий творчий колектив Одеської оперети.

Спогади доповнювалися музичними номерами з тих вистав, в яких Наталя Завгородня разом із Михайлом Григоровичем працювала на одній сцені.

Чудову творчу компанію склали її заслужений артист України Станіслав Ковалевський і концертмейстер Олена Василькова.

Вони виконали дует Ніни та Гусятникова з вистави «Пізня серенада», арію Віри Холодної з оперети «На світанку» і монолог Тев'є з вистави «Бал на честь короля».

З великою зацікавленістю і задоволенням всі присутні побачили відео з улюблених вистав за участю Михайла Водяного. Це дует Лори і Яши з оперети «Біла акація» та куплети Дуліттла з оперети «Моя чарівна леді».

Зворушливим моментом зустрічі стали відео-спогади дружини актора

народної артистки України Маргарити Дьоміної.

Наприкінці зустрічі було багато питань, спогадів, якими ділилися глядачі, а також чудові вірші на честь Михайла Водяного, які написала і прочитала одна з учасниць зустрічі Людмила Мелешко.

Підводячи підсумок, Тетяна Орел сказала: «Кажуть, що справжній чоловік повинен зробити три речі: побудувати домівку, посадити дерево, народити сина».

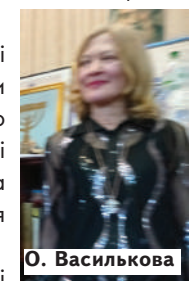
Ми вважаємо, що Михайло Водяний побудував велику і красиву домівку і це — будинок Театру, в якій зараз живе колектив Одеської музкомедії. Посадив дерево і це — «Біла акація», яка росте в серці кожного одесита.

Дітей, на жаль, у Майстра не було, а от театральних онуків багато. Це — молодь театру, яка пам'ятає і любить Короля оперети Михайла Водяного!»

Ганна Паніна

Н.Завгородня

О. Василькова

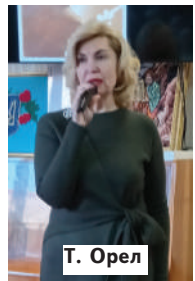
100-річчю від дня народження видатного українського актора, народного артиста, улюбленця публіки Михайла Водяного.

В залі зібралися справжні друзі театру, любителі «нелегкого» легкого жанру, в якому Водяний став кращим з кращих, першим серед інших, став тим, кого впізнавали, любили і не пропускали жодної вистави за його участі! До речі, цікаво, що на прохання підняти руку тим, хто бачив Михайла Водяного на сцені, практично весь зал дружно відреагував. «Дякуємо вам, що ви сьогодні разом із нами, дякуємо за відданість, за любов, за пам'ять!» — прокоментувала ведуча цієї зустрічі заступниця директора ОАТМК ім. М. Водяного Тетяна Орел.

Вона розповіла, як колектив театру напружено готувався до 100-річного ювілею: працювали

С. Ковалевський

Т. Орел

Вистава, в якій ролі Михайла Водяного, виконують його колеги. Дехто з них мав честь працювати з Майстром на одній сцені, а деякі — це його професійні онуки.

Під час зустрічі Тетяна Орел розповіла про книгу «Сьогодні і назавжди...», яка готується зараз до друку і теж присвячена 100-річчю Михайла Водяного. Автор — відомий одеський журналіст і письменник Олександр Галас.

Зібравшись було цікаво дізнатися деякі автобіографічні подробиці життя видатного актора та подивитись унікальні фото з сімейного архіву Михайла Водяного.

Безумовною прикрасою зустрічі стала народна артистка України солістка Одеського академічного театру музичної комедії імені М. Водяного Наталя Завгородня. Вона розповіла, як їх з чоловіком

МИХАЙЛО КАЦ. ПАМ'ЯТАЄМО...

16 лютого у Культурному центрі Хеседа відбулася презентація програми «Чарівний ліхтар Михайла Каца», присвячена вісімдесятиріччю видатного кінорежисера, кінохудожника, сценариста, філософа, одесита.

Відкриваючи програму, художній керівник центру Ганна Розен зізналася, що це її давня мрія й задумка — познайомити чутливу до всього неординарного та справжнього публіку центру з цією напрохуд яскравою людиною, яка, на жаль, рано пішла з життя, але залишилася серед нас і в історії вітчизняного кінематографу своєю творчістю й доброю пам'яттю. Бо був Михайло Кац — Миша, як найчастіше просто звали його оточуючі, — ще й надзвичайно світлою особистістю.

І ця зустріч з ним у стінах Культурного центру виявилася для присутніх теж світлою. Можливо тому, що зворушливо вела програму дружина Михайла актриса Одеського академічного театру ляльок Каріна Шрагіна-Кац, спочатку його учениця, потім колега з театральної діяльності, а пізніше — дружина та мама їхнього первістка Сашка. Олександр, вже сам режисер-документаліст, красень і розумник, теж був присутній у залі та вів відеозйомку, являючи спадкоємність поколінь творчої родини Каців.

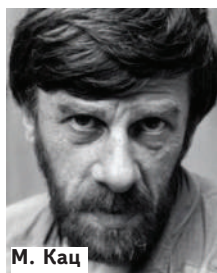
Прийшли й колишні колеги та друзі Михайла з Одеської кіностудії: кінорежисер Леонід Павловський, звукорежисер Юхим Турецький і я, яка колись була кіноредакторкою. Всі

разом, як могли, ми наблизили нашого Мишу до присутніх та, зазирнувши в минуле, вкотре здивувалися, яких же талановитих людей, першовідкривачів і творців, дарувала світові одеська земля і, дай Боже, ще даруватиме!

А розпочинався кінорежисер Михайло Кац як художник. Одеське театально-художнє училище, обов'язкова в ті роки служба в армії, кіностудія, робота художником-постановником у знімальних групах... І одразу.. ах, яким же не схожим на інших художників студії з першого дня виявив себе наш Миша! Він був не просто ізографом, який задає колористичний, побутовий, пейзажний і декораційний образ майбутнього фільму, що і має робити художник у кіно, а ще й вигадником, романтиком, психологом, випестовуючи зриму філософію екранної драматургії та вдихаючи живу атмосферу в її сценарну основу.

Його робочі ескізи, які звичайно бувають лише підказкою для майбутнього операторського погляду на світ фільму через об'єктиві кінокамери, перетворювалися на повноцінні фантазії полотною художника, хвилюючи своєю емоційністю. Вони зачаровували й дарували зримі образи, часто перевершуючи своєю досконалістю наступне екранне втілення.

Тому Кацу, з його талантом та глибоким інтелектуальним світосприйняттям, стало тісно в рамках художника (тільки художника-постановника, підпорядкованого режисерській волі). Вже в віці Михайло вступив до

М. Кац

Ленінградського інституту театру музики та кіно і в 1987 році явив себе Одеській кіностудії вже режисером-постановником.

Так почався його стрімкий зліт, ні, не кар'єрними сходами, як часто кажуть.

Наш Миша справді злетів над звичними постулатами радянського кінематографу, його ідейною регламентованістю, заїждженими штампами та навіть тематикою!

Ті, хто чекав від нього романтики та життєстверджуючого світосприйняття, органічних у його ескізах художника, були здивовані зовсім не властивою нашому кіно режисерською манерою —реалістично жорсткою, без усіляких прикрас і завуальованих натяків, сконцентрованою на глибинних процесах людської самосвідомості.

То був зовсім інший Кац. Кац —режисер, який створював екранну правду про людину та її місце в будь-якому життєвому випробуванні.

Про це й розмірковували разом із присутніми друзі та колеги Михайла Каца.

У 1991 році на кінофестивалі в Зарічному фільм «Пустеля» отримав Приз Професійного журі «За художню унікальність кінематографічної розробки масштабної історичної теми», на МКФ в Картахені — Гран-прі «Золота медаль».

А були у нього ще й «Одна неділя», «Навіки дев'ятнадцятирічні» «Кульгаві вийдуть першими» і

«Анекдотіана, або Історія Одеси в анекдотах» — фільми різнопланові, різножанрові, які переконливо свідчать про високу майстерність і творчу зрілість їх творця. Вони теж згадувалися й демонструвалися у відеоепізодах програми.

А потім... уже не було нічого. Колас українського кінематографу... Ганебна приватизація Одеської кіностудії...

Відсутність кіно та роботи... І нашого Миші не стало.

Він пішов у 2004 році у віці п'ятдесяти дев'яти років, набравши максимальну висоту в творчості й не опустившись до рівня кіношного ринкового штибу, на який все більше перетворювалося вітчизняне кіно.

Дякую вам, дорогі друзі з Культурного центру Хеседа за пам'ять і повагу до справжнього мистецтва та справжніх його фундаторів.

Особлива подяка за ідею проведення цієї зустрічі Ганні Розен; за допомогу у створенні сценарію і підготовку ілюстративного матеріалу —Юрію Ющенку і Михайлу Крупнику; Карині Шрагін-Кац — усім, хто своєю творчою працею так чи інакше воскресив дух і творчість Михайла Каца, які залишаються назавжди з нами.

І це зовсім ще не кінець розповіді. Обов'язково буде продовження. Адже є ще й Олександр Кац. Син і вже режисер.

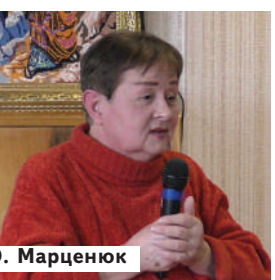
Олена Марценюк, експедитор Одеської кіностудії, журналіст.

К. Шрагіна-Кац

Л. Павловський

О. Марценюк

О. Кац

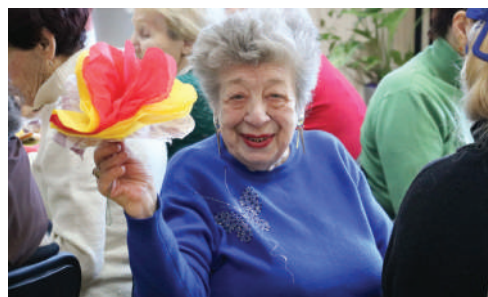
Ю. Турецький

Г. Розен

ТУ БІ-ШВАТ – ШВАТ ДЛЯ ТЕПЛИХ ДОМІВ ХЕСЕДА

На честь свята Ту бі-Шват ми також за традицією зібралися всі разом у стінах Культурного центру Хеседа, де відбулася зустріч наших чотирьох Теплих будинків, двері яких наразі відкриті у чотирьох різних районах нашого міста. Також до нас у гості завітали друзі з єврейської студентської організації "Hillel Odesa / Гілель Одеса на чолі з Євгеном Хоржевським. Дівчата-волонтери з "Гілель" розповіли нашим клієнтам про особливості свята Новий рік дерев, символіку свята та сім плодів Землі Ізраїлю, а також провели прекрасний майстер-клас з виготовлення яскравих паперових квітів. Потрібно було бачити, з яким інтересом і віддачею всі поринули у творчий процес, намагаючись зробити свою квітку найкрасивішою. При виготовленні квітів використовувалися різнокольорові серветки, дріт для рукоділля та фломастери і хто б міг подумати, що з таких невігладливих матеріалів вийдуть такі шедеври. Всі гості свята змогли забрати свої творіння додому, а учасники

танцювального колективу зібрали зі своїх квітів незвичайної краси букет, який став прикрасою нашого Клубу.

Також на святі були концертні виступи волонтерів Хеседа: Танцювальний колектив «Фрейлехс» представив два танці «Ерец» і «Хора хадера», вокальний дует зі складу хору Хеседа – Наталія Решетніченко та Людмила Баранова виконали пісню «Настає місяць Шват» та у виконанні лауреата всеукраїнських та міжнародних конкурсів, соліста Одеської обласної філармонії ім. Давида Ойстраха, волонтера Хеседу Максима Крісаня – звучала скрипка, без якої не проходить жодне єврейське свято. Член Літературної студії «Одрокровення» Марина Писаревська подарувала свої поетичні рядки. Римма Моченят прочитала вірші Валерія Блехера. Розходилися, як завжди, в чудовому настрої з надією на нові зустрічі.

Від душі вітаємо всіх зі святом і бажаємо бути завжди в єднанні з природою!!!

Світлана Новаковська

ПРИТЧА НЕСПОДІВАННИЙ ПОВОРОТ

Маленький хлопчик на ім'я Іпполіт жив у невеликому селі. Він був настільки дурним, що нікому не подобався. Особливо вчительці, яка завжди кричала на нього: "Ти зводиш мене з розуму, Іпполіт!"

Одного разу мати Іпполіта прийшла до школи. Вчителька сказала, що її син – це просто катастрофа, отримує дуже погані оцінки, і вона ще не бачила такої дурної дитини за всю свою викладацьку кар'єру. Мати була шокована, вона забрала сина зі школи, і вони

переїхали в інше село. Двадцять років потому у вчительки діагностували серйозну хворобу. Їй порадили операцію, яку по всій окрузі може зробити лише один хірург.

Проаналізувавши ситуацію і розуміючи, що у неї немає іншого виходу, вчителька погодилася на операцію, яка пройшла успішно. Коли вона відкрила очі після операції, то побачила симпатичного лікаря, який усміхався, дивлячись на неї. Вона хотіла подякувати йому, але не могла говорити.

Її обличчя почало синіти, вчителька підняла руку, намагаючись щось сказати, але померла, так і не вимовивши ні слова.

Лікар був шокований. Коли він обернувся, то побачив Іпполіта, який працював прибиральником у цій лікарні.

Цей дурень відключив кисневий апарат, щоб підключити свій пілосос. А ви серйозно подумали, що Іпполіт став хірургом?

МАТЕО ФАЛЬКОНЕ

Скорочено

Якщо ви підете на північний захід од міста Порто-Веккйо, ви години за три дістанетесь до густих розлогих заростей — макі. Макі — то рідний край, вітчизна корсіканських пастухів і всіх тих, хто живе не в злагоді з законом.

Якщо ви вбили людину, тікайте в макі Порто-Веккйо, і ви житимете в безпеці, подбавши заздалегідь про добру рушницю, порох і набої.

Коли я в 18.. році відвідав Корсіку, садиба Матео Фальконе була розташована за півльє від макі. Матео жив на прибутки від своїх численних отар. Йому було років п'ятдесят. Уявіть собі невисокого на зріст чоловіка з орлиним носом, тонкими губами, великими бистрими очима. Він на диво влучно стріляв з рушниці. Вночі, потемки, він стріляв так само влучно, як удень, і мені розповіли один випадок. Кроків за вісімдесят од Матео ставили запалену свічку за аркушем прозорого паперу завбільшки з тарілку. Матео прицілювався. Потім свічку гасили, і через якусь мить, у непроглядній темряві, він стріляв і влучав у папір три рази з чотирьох.

Його дружина Джузеппа подарувала йому спершу трьох дочок (через що він просто сатанів) і нарешті породила сина, продовжувача роду. Синові дали ім'я Фортунато.

Дочки вдало повиходили заміж. Синові минуло дев'ять років. Це був розумний, кмітливий і хоробрий хлопчина.

Якось восени Матео з Джузеппою зібралися в макі — поглянути на свої отари. Батько не взяв сина з собою. Гірко довелося йому згодом у цьому розкаятись!..

Минуло кілька годин, відколи батьки пішли з дому. Фортунато лежав у дворі на осонні. Раптом десь на рівнині пролунав постріл. Фортунато підвівся й глянув у той бік. Постріли ближчали й ближчали. Нарешті показався бородатий чоловік у лахмітті. Він ледве волік ноги, спираючись на рушницю. Куля влучила йому в стегно.

То був утікач-вигнанець, який натрапив за засідку корсіканських вольтижерів. Він зрештою зумів уникнути погоні. Та не набагато випередив солдатів, що переслідували його, — рана не дозволяла добігти до макі.

Чоловік підійшов до Фортунато й спитав:

— Ти син Матео Фальконе?
— Атож.

— Я Джанетто Санп'єро. За мною женуться. Сховай мене, я не можу йти далі!
— А що скаже батько, коли я сховую тебе без його дозволу?

— Він скаже, що ти добре зробив.
— Еге, хто знає...

— Сховай мене швидше! Вони йдуть сюди!

— Почекай, доки повернеться батько.
— Що ти верзеш? Адже вони будуть тут за п'ять хвилин. Ні, ти не син Матео Фальконе! Невже ж ти дозволиш, щоб мене схопили на твоєму подвір'ї?

— А що ти мені даси, коли я сховую тебе? — спитав він, підходячи ближче.

Поранений порився в шкіряному ранці, вийняв п'ятифранкову монету.

Фортунато схопив її й сказав:
— Не бійся нічого.

За хвилину він вигріб чималу нору в копиці сіна. Джанетто заліз у нору, скрутився калачиком. Крім того, він придумав хитру штуку. Він приніс кицьку з котенятами і поклав їх на сіні.

По недовгій часі до садиби підійшли шестеро чоловіків; їх очолював ад'ютант. Він був далекий родич Матео Фальконе. Звали його Теодоро Гамба.

— Здоров був, племінничку, — привітався Гамба. — Скажи, чи недавно ніхто тут не проходив?

— Сьогодні проїхав добродій кюре...
— Я бачу, що ти хитруєш! Кажі мерщій, куди подівся Джанетто!

— А звідки я знаю?
— Я певен — ти бачив Джанетто! Ану, хлопці, заходьте в дім і пошукайте там нашого втікача! До того ж, криваві сліди кінчаються саме тут...

— А що скаже тато? — спитав Фортунато. — Що він скаже, як дізнається, що без нього заходили в його дім?

— Паскудник! — вигукнув Гамба, хапаючи хлопця за вухо.

— Мій батько! — Матео Фальконе! — мовив він.
— Ад'ютанте, — півголосом мовив один з вольтижерів, — не треба нам сваритися з Матео.

Один із солдатів підійшов до копиці сіна. Він побачив кицьку і, недбало штрикнувши багнетом у сіно, низив плечима.

На обличчі Фортунато не відбулося анінайменшого хвилювання чи страху.

Аж тут їхній командир, переконавшись, що син Фальконе не злякався погроз, вирішив зробити останню спробу: а чи не спокусять, бува, хлопця улесливі слова й подарунки?

— Послухай мене! Якщо ти будеш добрим хлопчиком, я тобі щось дам.

Гамба вийняв з кишені срібний годинник, який коштував щонайменше десять екю, і, побачивши, як спалахнули очі Фортунато, сказав, тримаючи годинник за кінець сталевого ланцюжка і погойдуючи ним:

— Тобі, мабуть, хотілося б носити на грудях отакий годинник?

— Коли я виросту, мій дядько капрал подарує мені годинника.

— Ну, гаразд; а хочеш — я подарую тобі цього годинника, племінничку?

Фортунато раз у раз крадькома поглядав на годинник.

Та хлопець не простяг руки, а сказав з гіркою усмішкою:

— Навіщо ви смієтеся з мене?
— Їй-богу, не сміюся. Скажи тільки, де Джанетто, — і годинник твій!

Фортунато недовіриливо всміхнувся.

— Нехай із мене здеруть еполети, якщо ти не одержиш годинника! — вигукнув Гамба. — Хай ось мої солдати будуть свідками!

Говорючи так, він ближче й ближче підносив годинника до Фортунато.

На обличчі Фортунато відбивалася боротьба між бажанням заволодіти годинником і обов'язком гостинності.

Нарешті хлопець нерішуче потягся до годинника, пальці торкнулися його, і годинник ліг на долоню Фортунато, дарма що Гамба ще не випустив з рук ланцюжка...

Спокуса була надто велика.

Фортунато підняв руку і показав великим пальцем через плече на копицю сіна, до якої притулився. Гамба одразу зрозумів його. Він відпустив кінець ланцюжка. Вольтижери почали ту ж мить трусити.

Сіно заворушилося, і з нього виліз скривавлений чоловік з кинджалом у руці. Він спробував звестися на ноги, рана не дала йому цього зробити. Він упав. Гамба накинувся на нього й вихопив кинджал. Його відразу ж міцно зв'язали по руках і ногах.

Лежачи на землі, Джанетто повернув голову до Фортунато:

— Син!.. — мовив він зневажливо.

Хлопець кинув Джанетто срібну монету, яку одержав від нього, але той і не глянув на гроші.

— Дорогий Гамбо, — спокійно мовив він до ад'ютанта, — я не можу йти. Вам доведеться нести мене до міста.

— Не турбуйся: нарешті ти потрапив мені до рук, і я радий тебе нести на власній спині цілу милю, не почувуючи втоми.

— Гаразд, — натрусить тільки трохи соломи на носі, щоб мені було зручніше лежати.

Поки вольтижери поралися, за повороту стежки зненацька вигулькнули Матео Фальконе та його дружина.

— Жінко, — сказав він Джузеппі, — поклади-но мішок і будь наготові.

Джузеппа послухалась — поклала мішок на землю. Матео дав їй рушницю, яку ніс за спиною і яка йому тільки заважала б.

Джузеппа йшла слідом за чоловіком, несучи запасну рушницю й патронташ.

Ад'ютантові стало трохи моторошно, коли він побачив, що Матео підходить до них з рушницею наготові, тримаючи палець на спусковому гачку.

“А що, — промайнуло в голові у Гамби, — як Джанетто — рідня або приятель Матео? І Матео захоче його захистити?..

Та, опанувавши себе, Гамба вирішив піти назустріч Матео і розповісти йому про все, що тут сталося.

— Здоров був, друзяко! — закричав він. — Як ся маєш? Це я, Гамба, твій родич.

Матео спинився.

— День добрий, брате.

— Сьогодні нам довелося чимало попоходити, та ми не нарікаємо на втому — адже захопили непогану здобич. Щойно оце застукнув Джанетто Санп'єро.

— Як добре! — вигукнула Джузеппа. — На тому тижні він украв у нас діяну козу.

Ці слова потішили Гамбу.

— Бідолаха! — озвався Матео. — Він був голодний.

— Він убив мого солдата, поранив капрала Шардона. Якби не мій племінничок Фортунато, я ніколи б його не знайшов.

— Фортунато! — вигукнув Матео.

— Фортунато! — повторила Джузеппа.

— Авжеж! Джанетто заховався он у тій копиці сіна, але мій племінничок викрив його.

— Сто чортів! — ледве чути мовив Матео.

Вони підійшли до загону. Джанетто вже лежав на ношах. Побачивши Матео поряд із Гамбою, бранець якось дивно всміхнувся; потім, обернувшись обличчям до будинку, він плюнув на поріг і сказав:

— Дім зрадника!

Лише людина, приречена на смерть, могла зважитися назвати Матео зрадником.

Він негайно помстився б за таку образу ударом кинджала.

Проте Матео тільки підніс руку до лоба, як людина, геть пригнічена горем.

Фортунато, побачивши батька, зайшов у дім. Невдовзі він вийшов з мискою молока у руках і, не підводячи очей, простяг її Джанетто.

— Геть від мене! — голосно вигукнув бранець.

Потім, повернувшись до одного з вольтижерів, він мовив:

— Товаришу, дай мені напитися.

Солдат підніс йому до рота свою фляжку, і Джанатто ковтнув води.

Гамба попрощався з Матео і швидкою ходою рушив за своїм загоном.

Минуло хвилин із десять, а Матео все ще мовчав. Фортунато неспокійно позирив то на матір, то на батька, який, спираючись на рушницю, дивився на сина з виразом стриманого гніву в очах.

— Гарно ж ти починаєш! — нарешті сказав Матео голосом спокійним, але страшним для того, хто знав цього чоловіка.

— Батьку! — закричав Фортунато. Очі його були повні сліз.

— Геть від мене! — вигукнув Матео. Фортунато, ридуючи, спинився за кілька кроків від батька.

Підійшла Джузеппа. Зненацька вона помітила ланцюжок від годинника — кінець його виглядав з-під сорочки Фортунато.

— Хто дав тобі цього годинника? — спитала вона суворо.

— Дядько Гамба.

Фальконе вихопив годинника і шпурнув його об камінь. Годинник розбився в друзки.

— Жінко! — сказав він. — Чи мій це син? Смагляве лице Джузеппи спалахнуло.

— Схаменися, Матео! Подумай, кому це ти кажеш!

— Цей хлопець перший у нашому роду став зрадником!

Фортунато заридав іще відчайдушніше.

Матео не зводив із нього своїх рисячих очей.

Нарешті він ударив прикладом рушниці об землю і рушив у бік макі, гукнувши Фортунато, щоб той ішов слідом за ним.

Фортунато скорився.

Джузеппа наздогнала Матео й схопила його за руку.

— Це ж твій син! — вигукнула вона тремтячим голосом.

— Облиш мене, я його батько!

Джузеппа поцілувала сина і, плачучи, повернулася в дім. У світлиці вона кинулась на коліна й почала палко молитися.

А тим часом Фальконе спустився в неглибоку улоговину. Спробувавши землю прикладом, він переконався, що земля досить пухка і що копати її буде легко. Це місце здалося йому підходящим для виконання того, що він замислив.

— Фортунато, стань біля того великого каменя.

Хлопець виконав наказ — підійшов до каменя і впав навколішки.

— Читай молитву!

— Батьку! Батьку! Не вбивай мене!

— Молись! — страшним голосом повторив Матео.

Затинаючись і схлипуючи, Фортунато читав.

Матео в кінці кожної молитви твердо вимовляв: “Амінь!”

— Більше ти не знаєш молитов?

— Батьку, я знаю ту, якої навчила мене тітонька.

— Вона дуже довга... Ну, все одно, читай.

Останні слова Фортунато прошепотів ледве чути.

— Ти закінчив?

— Батьку, змилуйся! Прости мене! Я більше не буду ніколи! Я попрошу дядечка капрала, щоб Джанетто не карали на смерть!

— Нехай простить тобі бог!

Фортунато зробив відчайдушне зусилля, щоб підвестися, але не встиг. Матео вистрелив, і Фортунато впав мертвий.

Навіть не глянувши на тіло сина, Матео рушив до свого дому, щоб узяти лопату.

Не встиг він пройти й кількох кроків, як побачив Джузеппу: вона бігла йому назустріч.

— Що ти зробив? — вигукнула вона.

— Учинив правосуддя.

— Де він?

— У яру. Я зараз поховую його. Я замовлю меса за упокій його душі... Треба сказати зятєві, Теодоро Б'янкі, щоб він перебрався жити до нас.

ВОЛОНТЕРСЬКА ВІТАЛЬНЯ

Проект “Крила доброти”
Рубрику веде Віра Шаховцева

З Д О Р О В ' Я І М У З И К А

Музика з давніх часів супроводжує все життя людини, починаючи від колискової матері до похоронного маршу. Чому таку увагу було відведено музиці?

У давнину людина на кожному кроці зустрічалася з музикою природи - співом птахів, ревом тварин, гуркотом грому, дзюрчанням струмка, шумом дерев, звуками морського прибою (мал.1).

мал. 1

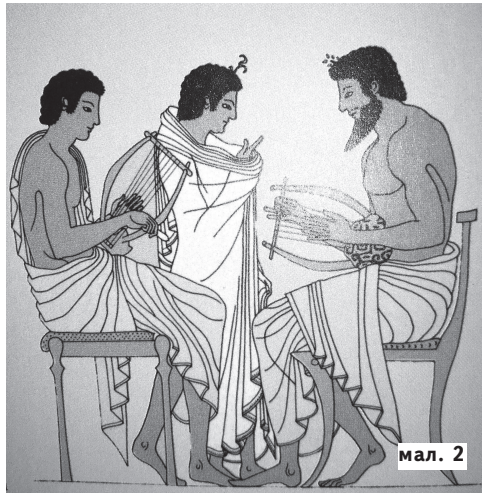
Оточена цими різноманітними звуками, вона, звісно ж, намагалася наслідувати їх голосом і підручними предметами, з яких утворилися найпримітивніші музичні інструменти, що небагато чим відрізнялися від простих знарядь праці. Таким чином, спілкування людини з природою було головним джерелом, з якого виникала свідомо створювана нею музика.

Асоціація себе з навколишнім світом за допомогою копіювання звуків природи слугувала на той час потужним психологічним захистом від стресу, пов'язаного зі страхом перед диким і небезпечним навколишнім середовищем. Логіка стародавньої людини була така: якщо я гарчу і рухаюся як лев, отже, він для мене не є небезпечним, отже, він мене не зачепить. Таким чином, і стародавній людині, і сучасній, музика допомагає сприймати, відчувати і розуміти ту частину реальності, яка без допомоги мистецтва недоступна для неї.

У красеня Аполлона було 2 сини. Один — Орфей, який став співаком і музикантом. Другий — Ескулап, який став богом-цілителем. Так, ще з давніх часів, музика і здоров'я стояли поряд.

На думку античних учених, музика підпорядковувалася якимось об'єктивним законам і існувала незалежно від людини. Біля витоків сучасної музики, як це не дивно, стояв відомий усім давньогрецький вчений - математик Піфагор. Звичайно, музика існувала задовго до Піфагора, але він був першим, хто в математичних термінах описав, що таке ноти, а також про приємні й неприємні для слуху співзвуччя. Після його досліджень музику було оголошено точною наукою, головними законами якої є гармонійні пропорції. Піфагор лікував багато хвороб духу, душі й тіла, граючи складені ним спеціальні музичні композиції (мал.2).

Він стверджував, що музика відновлює в організмі людини гармонію, яка є синонімом здоров'я. Бо здоров'я—це і є організм, що гармонійно функціонує. Сам Піфагор починав і закінчував день співом: вранці —для того щоб очистити мозок від

мал. 2

сну і налаштувати організм на активну діяльність, увечері — щоб розслабитися і налаштуватися на відпочинок.

Особливого розквіту музична стимуляція трудових процесів і різних фізичних вправ досягає в античній Греції. У розумінні стародавніх греків, музика була складовою частиною філософії, тому інтерес до неї виявляли всі грецькі філософи (мал.3). Їй, як

мал. 3

натхненному, сполучному фактору життя, відводилася вельми важлива роль. Музика виховувала, допомагала і полегшувала існування греків в багатьох життєвих ситуаціях, вона була одним з основних предметів молоді у Палестрі (приватна гімнастична школа), активізувала їхню діяльність у спортивних тренуваннях і змаганнях, тішила душу на відпочинку та на бенкетах із друзями. На відміну від нас, для стародавніх греків музика була, насамперед, активним стимулятором виконуваної під неї діяльності, і тільки в другу чергу — засобом приємного відпочинку і дозвільної розваги.

В античних авторів ми знаходимо безліч свідчень, що стосуються впливу музики на психічний стан людини.

Давньогрецький лікар Гіппократ лікував музикою безсоння та епілепсію. Відомості про використання музики в найрізноманітніших видах діяльності людини ми знаходимо у творах Платона, Аристотеля, Есхіла, Вергілія, Плутарха та інших всесвітньо відомих античних авторів. Ці уявлення стали на кілька наступних століть основоположними орієнтирами для всього античного суспільства.

Платон, великий вчитель і послідовник вчення Піфагора, вважав музику головним засобом виховання гармонійної особистості. Він бачив у ній чудовий засіб для вироблення характеру. Коли Платон пропонував своїм пацієнтам ліки, треба було обов'язково слухати магічні піснеспіви — лікар вважав що інакше ліки діяти не будуть.

Аристотель у своїх працях розкривав уявлення про внутрішній світ людини та способи впливу на нього за допомогою мистецтва.

На думку Аристотеля, за допомогою музики можна певним чином впливати на формування людини, на етичну сторону її душі. Демокріт, відомий грецький філософ, рекомендував слухати музику для лікування інфекційних захворювань.

Великий лікар давнини Авіценна називав мелодію «немедикаментозним» способом лікування — поряд із дієтою, запахами та сміхом. На думку Авіценни, звуки, які входять до гармонійно пов'язаної композиції, можуть підносити душу від слабкості до сили. Він також вважав, що найкращою вправою для збереження здоров'я пацієнта є спів.

У III столітті до н.е. в Парфянському царстві був збудований спеціальний музично-медичний центр. Тут музикою лікували від туги та душевних переживань. Було розроблено чітку класифікацію властивостей музичних ладів, мелодій, інструментів, з використанням тих із них, які найбільше підходять для лікування людини.

Вважалося, що скрипка благотворно діє на меланхоліків, альт ефективний у разі порушень нервової системи та занепаду сил, а також чинить гарний вплив на флегматиків. Арфа допомагає в разі істерії, а флейта — у разі захворювань бронхолегеневої системи та нещасливого кохання. Кларнет допомагає у випадках пригніченого стану.

На початку XX століття було експериментально доведено, що музичні звуки змушують вібрувати кожну клітину нашого організму, електромагнітні хвилі впливають на зміну кров'яного тиску, частоту серцевих скорочень, ритм і глибину дихання.

Особливо інтенсивно вивчається вплив музики на здоров'я людини в останні десятиліття. Не випадково в сучасній медицині дедалі більшого поширення набуває поряд із фітотерапією та арттерапією музикотерапія. Вона вже понад 25 років тому була визнана офіційним методом лікування в багатьох країнах.

У багатьох західних вишах сьогодні готують професійних лікарів, які лікують музикою. Йдеться про відновлення здоров'я людини за допомогою слухання або занять музикою. Феномен такого музичного впливу фахівці пояснюють так: «Організм людини — це система, що вібрує. А музика—це теж вібрації, тільки впорядковані та певним чином синхронізовані. Музика вносить порядок у наш організм, налаштовує його на певний лад, впливає на настрій і роботу внутрішніх органів і систем». Будь-які хвороби проявляються як цілком певні дисонанси, що виникають унаслідок розбалансування хворого органа зі здоровим організмом. Музика може провокувати процес десинхронізації, що призводить до хвороби, а може й навпаки — гармонізувати організм, підтримуючи в людині здоров'я. Питання тільки в тому — ЯКА музика, і ЯК вона впливає на людину, яка її слухає.

Далі буде

Новини світу, України, Одеси

ЗСУ збили російський броньований штурмовик Су-25 та гелікоптер Мі-8, який прилетів евакуювати екіпаж.

Україна має найбільші в Європі запаси титану, необхідного для авіації та космічної галузі, а також значні поклади урану, що використовуються в ядерній енергетиці та оборонній сфері. Близько половини українських родовищ рідкісноземельних елементів перебувають на окупованій Росією території.

Перші французькі винищувачі Mirage 2000 з українськими пілотами на борту, які пройшли багатомісячну підготовку у Франції, прибули до України.

Президент Зеленський заявив, що настав час створювати збройні сили Європи для протистояння російській агресії.

Одна із вулиць Одеси названа на честь родини лікарів Євгена та Андрія Шевальових — Праведників народів світу, які врятували від розстрілу під час німецько-румунської окупації щонайменше 200 людей різних національностей, здебільшого євреїв.

Колишній парк Космонавтів вирішено перейменувати в парк Лесі Українки, замовити та встановити там її пам'ятник.

У Бундестазі відбулася історична промова голови Одеської регіональної асоціації євреїв — колишніх в'язнів гетто і нацистських концтаборів Романа Шварцмана щодо Голокосту та війни в Україні.

Від ракетного удару Росії значно постраждала пам'ятка архітектури, одна з найкрасивіших будівель Одеси готель “Бристоль” та інші пам'ятки архітектури у історичному центрі міста, який є частиною культурної спадщини ЮНЕСКО.

Серед постраждалих будівель опинилися і Бродська синагога, побудована у 1863 році, музей Західного та східного мистецтва та інші.

Внаслідок російської атаки на Одесу 19 лютого ударними безпілотниками залишилися без світла та опалення 14 шкіл, 13 дитячих садочків, дитяча поліклініка та понад 500 будинків.

В Одеському оперному театрі показали оперу “Турандот” Дж. Пуччіні у сучасній постановці режисера Крістіана фон Їотса (Німеччина). У новому спектаклі задіяно майже 200 артистів Одеської опери — повний склад оркестру, хору, найкращі вокалісти, дитячі хори і солісти балету.

В Одесі перейменували вулицю на честь першого озеленювача міста — садового майстра Ганса Германа, який був удостоєний звання Почесного громадянина Одеси. Інша вулиця перейменована на честь фізика Йосифа Залмановича Фишера, який сотворив відому одеську школу теоретичної фізики рідин.

НЕОРДИНАРНІ ОСОБИСТОСТІ

Фальшива графиня, яка врятувала тисячі життів

Михайло Гаузер

Яніна Мельберг народилася у 1905 році під ім'ям Джозефіна («Пепі») Спіннер у селищі Журавно (тоді — Польща, тепер — Львівська область України) в асимільованій єврейській родині. Батько дівчинки був багатим землевласником, і в дитинстві її оточувала розкіш і елегантна обстановка.

Під час Першої світової війни батько загинув, і Пепі з матір'ю переїхала до Львова та стала однією з найкращих учениць у приватній підготовчій школі для дівчаток, продемонструвавши гострий допитливий розум і видатні здібності до математики.

Після закінчення школи вона вступила до львівського Університету імені Яна Казімежа, де навчалася у провідних європейських математиків. Закінчивши його, стала викладачем математики в престижній школі. Потім вступила до аспірантури, захистила докторську дисертацію, рік навчалася в Сорбонні. Повернувшись до Львова, продовжила викладання математики.

Вона була чарівною, елегантною і стильною жінкою — стрункою, із синьо-зеленими очима і густим темним волоссям, що обрамляло красиве обличчя. Тепер вона представлялася Юзефою — за своїм першим ім'ям, яке здавалося більш польським і не таким дитячим, як Пепі.

Мельберги влаштувалися у Львові з комфортом. Червона армія увійшла до Львова у 1939 р., а вже у 1941-му місто було окуповане німцями. Це майже одразу спричинило сплеск жорстокого і цинічного насильства щодо єврейського населення. Масові вбивства євреїв місцеві жителі почали здійснювати ще до того, як нацисти почали їх депортацію в табори смерті. Жертвами погромників стали, за різними оцінками, від двох до чотирьох тисяч єврейських мешканців Львова.

Вбивали також представників місцевої інтелігенції — 45 викладачів Львівського університету було вивезено за місто і розстріляно. А вже восени в місті створили єврейське гетто, третє за величиною після Варшавського та Лодзинського; до нього помістили 100 тисяч євреїв.

«Вбивали знайомих, вбивали колег, вбивали сусідів. Ми вирішили, що треба рятуватися», — так пізніше описувала ті страшні дні Джозефіна Мельберг.

Близький знайомий Мельбергів, польський граф Андрій Скинський, переправив їх до Любліна і дістав фальшиві свідоцтва про народження. Так вони стали графом Генріком і графинею Яніною Суходольськими, які належали до знатної польської родини.

Яніна могла жити, не привертаючи уваги окупантів. «Але якщо кілька життів коштують дорожче за одне, а це одне не робить нічого, щоб урятувати кілька, то яка його цінність?» — писала вона потім у своєму щоденнику.

Мельберг вирішила врятувати якомога більше людей. У концтаборі Майданек, розташованому неподалік від Любліна, утримували і польських в'язнів, і російських військовополонених, яких примушували до рабської праці, і євреїв.

За допомогою графа Скинського графиня Суходольська стала співробітницею люблінського відділення Головної опікунської ради соціального забезпечення (ГОС) — однієї з небагатьох громадських організацій у Польщі, яку нацисти дозволили. Згодом Яніна у своїх спогадах писала, що німці іноді, не відхиляючись від концепції расової переваги, все ж таки йшли на компроміси.

Вони не дозволяли ГОСу надавати підтримку всім громадянам Польщі — тільки тим етнічним полякам, яких помістили в концтабори та в'язниці, які втратили власність, засоби для існування і які ледве виживали. Рада допомагала їм здебільшого завдяки жителям Любліна, які самі терпіли поневолення і голодували, але, як могли, допомагали знедоленим.

Була зима 1943 року. Німецька армія зазнала поразки під Сталінградом, втративши загалом близько 1,5 мільйона солдатів. «У Німеччині скоро нікому буде працювати, — переконувала «графиня» німецьких начальників у Майданеку — Вам потрібні живі й працездатні в'язні!»

І німецьке командування дозволило їй по-стачати у в'язненні продовольство і медикаменти за рахунок поляків, не відриваючи ресурси з рейху. Три або чотири рази на тиждень гордовита і вимоглива «графиня» привозила в Майданек, де тримали 150 тисяч ув'язнених, їжу, одяг і медикаменти.

Формально вони призначалися тільки полякам, але в Майданеку поляки і євреї жили пліч-о-пліч і отримували їжу на одній кухні. Яніна не робила різниці між ними, сподіваючись, що хоча б частина дійде і до її єврейських співвітчизників.

При цьому власне єврейство їй доводилося приховувати від усіх — антисеміти були і в Раді соціального забезпечення, і в місцевих партизанських організаціях.

Особливим успіхом «графині Суходольської» стало виведення з концтаборів польських дітей і людей похилого віку. Вона переконала нацистів, що на них не варто витратити продукти, а краще передати цих непрацездатних на піклування Ради.

Документи, пізніше знайдені в архівах, підтвердили, що Яніна Мельберг врятувала таким чином близько десяти тисяч осіб! Близько половини з них вона вивела з Майданека, а решту буквально витягла з табору смерті Белжець, який нацисти називали «транзитним».

І все ж іноді в неї опускалися руки. У листопаді 1943 р. нацисти провели в польських таборах операцію, цинічно названу ними «Свято врожаю». В одному тільки Майданеку знищили понад 18 тисяч євреїв; загалом у ці дні загинули 43 тисячі осіб — майже все єврейське населення Люблінського регіону. «Графиня» знала про те, що відбувається, але не могла ні втрутитися, ні запобігти трагедії.

Яніна Мельберг та її чоловік пережили війну. Вони, як і багато євреїв, які мали фальшиві документи, розуміли, що поки що ризиковано розкривати, ким Яніна була насправді. Особливо небезпечним було можливе звинувачення у співпраці з німцями — надто багато довелось б доводити і спростовувати.

Подружжю Мельберг вдалося складним шляхом потрапити до США. Там «графиня» отримала посаду професора в Технологічному інституті Іллінойсу в Чикаго і стала викладати.

Але примари минулого переслідували її. Вечорами Мельберг зачиналася у своїй

кімнаті і писала спогади про війну. Вона не планувала публікувати або якось інакше поширювати свої записи, ховала їх у шухляді столу і мовчала. Лише після її смерті в 1969 р. Генрі знайшов зошит із записами, і історія про подвиг, яка могла бути забута назавжди, знайшла друге життя. Значна частина відомостей, представлених у цьому нарисі, взята із цих записів; решту було отримано їхніми дослідниками.

Генрі Мельберг переклав мемуари дружини англійською мовою, надрукував їх на машинці та звернувся до видавців, але скрізь отримував відмову. Незадовго до власної смерті у 1979 р. він передав рукопис юристу Елізабет «Баррі»

Вайт, яка працювала в Департаменті юстиції США, займаючись саме розслідуваннями і звинуваченнями нацистських злочинців. Але в неї не було ні часу, ні можливості проводити такі дослідження у Польщі.

Минули роки, потім десятиліття, але мемуари так і не були опубліковані. Тільки ставши штатним істориком Меморіального музею Голокосту, Вайт повернулася до

перевірки записів Яніни і виявила, що графиня Яніна Суходольська як співробітниця Головної опікунської ради особисто здійснювала регулярні поставки продовольства ув'язненим і як член підпільної Армії Крайової брала участь у підтримці табірної Опору.

Деяким колишнім в'язням Майданека запам'яталося, що есесівці вигукували їй в обличчя лайки та погрози; вони дивувалися, як їй вдавалося домагатися послаблень для них від нацистської влади. Однак ніде не згадувалося, що графиня використовувала псевдонім або — тим більше — була єврейкою. Добре уявляючи собі, яким пеклом на землі був Майданек, Вайт читала рукопис зі зростаючим подивом і водночас зі скептицизмом про те, що мініатюрна жінка-єврейка використовувала гуманітарну допомогу як прикриття для передання учасникам табірної Опору кореспонденції, а іноді навіть сприяла організації втечі. Крім своєї діяльності в Майданеку, вона також допомагала рятуватися полякам, схопленим для відправки на примусові роботи в Німеччину, і дітям, яких забрали з сімей. Яніна неодноразово дивом уникала арешту, а значить — тортур і смерті.

Історія, розказана в мемуарах, здалася Вайт занадто фантастичною, щоб бути правдою. З іншого боку, їхня авторка, вочевидь, мала детальні знання про Майданек, його персонал і в'язнів, яких не міг мати той, хто не був пов'язаний із табором особисто.

Вайт вирішила, що не може давати їм хід, не переконавшись, що Яніна Мельберг справді була графинею Суходольською, і відправила рукопис до Польщі — фахівцеві з Голокосту Джоанні Сливі.

Завдяки дослідженням в архівах, бесідам із в'язнями Майданека, які залишилися в живих, фотографіям і

контактам у дев'яти країнах на трьох континентах, ці дві чудові жінки змогли не тільки підтвердити всі факти в записях «польської графині Суходольської», аж до змісту її перемовин із нацистськими офіцерами, зміни умов у таборах під час війни і навіть про склад їжі, яку отримували ув'язнені, а й набагато більше дізнатися про героїчну діяльність Яніни Мельберг.

Коли 1944 року радянські війська вигнали німців із Любліна і встановили комуністичне правління, вона стала просто докторкою Яніною Суходольською, соціальною працівницею, 1909 р. народження.

У повоєнній Польщі вона була заступницею начальника соціальної служби в Любліні й надавала допомогу нужденним у країні, розореній війною. У 1950 р. разом із чоловіком втекла до Західного Берліна, потім емігрувала до Канади під ім'ям Джозефіни Яніни Спіннер-Беднарської-Мельберг. Нарешті, у 1961 році вона стала громадянкою США, доктором Джозефіною Яніною Спіннер-Мельберг, 1915 року народження.

Хоча «Яніна» не було її ім'ям до 1941 р., вона залишила його в остаточному варіанті, з яким прожила до самої смерті, і його ж використала в мемуарах. У передмові до них, написаній Генрі Мельбергом уже після її смерті, він називає її Яніною Спіннер-Мельберг. З цих причин автори дослідження вирішили надалі продовжувати називати її Яніною.

За мотивами їхнього розслідування в Америці вийшла книга «Фальшива графиня». Вона обдурила нацистів і врятувала тисячі людей із табору смерті».

Друга світова війна і Голокост породили безліч історій про безстрашних поляків, які боролися з нацизмом і рятували його жертв.

Вона могла, отримавши фальшиві документи, ніяк не проявляти себе і «пересидіти» цей страшний час. Для цього в неї були всі підстави — до війни вона вела досить відкрите публічне життя, виступала на конференціях, дискусіях, викладала, і її упізнання якимось «добррозичливцем», який міг опинитися в Любліні під час її активної діяльності, було цілком імовірним.

Але її співчуття до знедолених, її людяність не дозволили залишатися осторонь. Якби стало відомо, що вона — єврейка, яка користується підробленими документами (дуже серйозний проступок в очах традиційно прихильних до порядку німців), та ще й так упевнено й напоористо поводить з німецькою владою, на неї чекала мученицька смерть.

Яніна думала не про ризик для себе, а про можливість допомогти нещасним людям. Важко сказати точно, скільки людей завдячує їй життям; на думку авторів книги це — п'ятизначне число. Самовіддана жінка дбала про всіх людей, незалежно від їхньої національності, поглядів чи ідеології, і ризикувала власним життям задля того, щоб допомагати іншим.

«Це — унікальна біографія, яка не повинна бути забутою, — написала згодом Елізабет Вайт. — Мужність Яніни була поза межою — адже багато то був здатен думати лише про порятунок власного життя. Її історія заслуговує на те, щоб бути розказаною. Світ потребує її».

Цього року виповнюється 120 років від дня народження цієї героїчної жінки.

Джерела: Вікіпедія, статті Михайла Блокова «Графиня в концтаборі» в Jewish.ru, Джоанні Слива. «Фальшива графиня. Вона обдурила нацистів і врятувала тисячі людей з табору смерті» на сайті "livelib.ru", книга Джоанні Слив та Елізабет Вайт із такою самою назвою та ін.

Я. Мельберг

К Р А Ї Н А

П І С Ї Н Ї

Ти ж мене підманула Народна пісня

Ти казала: «В понеділок
Підем разом по барвінок».
Я прийшов, тебе нема,
Підманула-підвела.
Приспів:

Ти ж мене піданула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума-розуму звела.

Ти казала: “У вівторок
Поцілую разів сорок”.
Я прийшов, тебе нема,
Підманула-підвела.

Ти казала: “У четвер
Підем разом на концерт”.
Я прийшов, тебе нема,
Підманула-підвела.

Ти казала у п’ятницю:
“Підем разом по суніці”.

Я прийшов, тебе нема,
Підманула-підвела.

Ти казала: “У суботу
Підем разом на роботу”.
Я прийшов, тебе нема,
Підманула-підвела.

Ти казала: “У неділю
Підем разом на весілля”.
Я прийшов, тебе нема,
Підманула-підвела.

Била мене мати Народна пісня

Била мене мати
Березовим прутом,
Щоби я не стояла
З молодим рекрутом.

А я собі стояла,
Аж кури запіли.
На двері воду ляляла,
Аби не рипіли.

На двері воду ляляла,
На пальцях ходила,
Щоб мати не почула,
Щоби не сварила.

А мати не спала,
І все чисто чула,
Та тільки не сварила –
Сама такою була.

Била мене мати
Березовим прутом,
Щоби я не стояла
З молодим рекрутом.

Місяць на небі Народна пісня

Місяць на небі, зіроньки сяють,
Тихо по морю човен пливе.
В човні дівчина пісню співає,
А козак чує — серденько мре.

Пісня та мила, пісня та любя
Все про кохання, все про любов.

Як ми любились — та й розійшлися,
Тепер зійшлися навіки знов.

Ой очі, очі, очі дівочі...
Темні, як нічка, ясні як день
Ви ж мене, очі, плакати навчили,
Де ж ви навчилися зводить людей?

Дивлюсь я на небо

Народна пісня

Дивлюсь я на небо та й думку гадаю,
Чому я не сокіл, чому не літаю,
Чому мені, Боже, Ти крилець не дав?
Я б землю покинув і в небо злітав.
Далеко за хмари, подалі від світу
Шукать собі долі, на горі — привіту
І ласки у сонця, у зірок благать,
І в світі їх ясним себе показати,
Бо долі ще змалку здаюсь я не любий,
Я наймит у неї, неначе прибудний,
Чужий я у долі, чужий у людей.
Хіба ж хто кохає нерідних дітей?

Дитячий куточок

Оксана
Сенатович

Лютий

Місяць лютий на гостину
Кличе всю свою родину.
Та родина — не мала,
Суне й суне без числа.
Морозища, морозенки —
І великі, і маленькі,
Завірюхи клаповухі,
І сніжинки-балеринки,
І вітренко, і вітрисько —
Вже вони близенько-близько.

Ще до ночі в темнім борі
Вся родина буде в зборі.
Запита родину Лютий,
Чи то кожний добре взутий?
Геть у танець!.. — і зі сну
Збудять танцями весну.

Лютий

Лютий — місяць дуже лютий:
Запитає, в чому взутий?
Віє хуга-завірюха,
Не пускає без кожуха.
Але сонечко сміється,
Стиха до землі проб’ється,
Хоч частинку, хоч хвилинку,
А погріє її спинку.

Тихо заступив на вахту місяць лютий,
Сонце ніжне випромінює тепло,
Хоч панують ще морози й завірюхи,
Й світ глибокими снігами замело.
І зими, й весні він хоче бути другом,
А тому і догоджати прагне їм:
Квіти на вікні малює, сипле пухом,
Дощиком красу змиваючи затим.

Л. Кондрацька

Слава
Марцін

А як сонце з неба вигляне лютневе
І блакиттю весь засяє небозвід, —
Всюди розтають бурюльки
кришталеві,
Весело і лунко падають до ніг.
Ще морози є і сніжні заметілі,
Та настане скоро чарівна

весна, —
Омелюхи вже із півдня прилетіли,
Хоч проталинок іще ніде нема...
Лютій з сумом дивиться на сонні

шати, —
Починає ледве чутно їм шептати
Казку дивного відродження весни.

Максим
Рильський

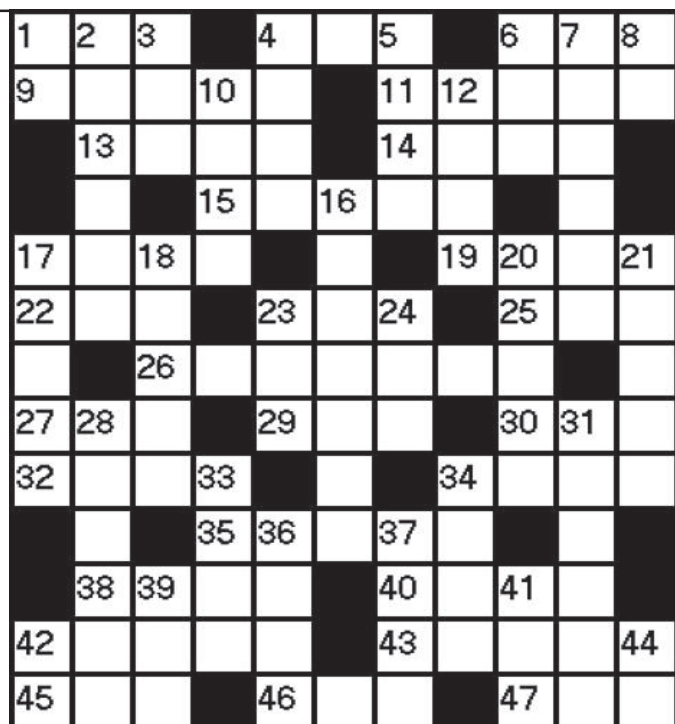
Білі мухи

Білі мухи налетіли —
Все подвір’я стало біле.
Не злічити білих мух,
Що летять, неначе пух.

— Галю, Петрику, Кіндрате,
Годі, ледарі, вам спати! —
І побігли до санчат
Галю, Петрик і Кіндрат.
Всі з гори летять щодуху.
Щоб спіймати білу муху,
А санчата їм усім
Змайстрував старий Максим.

Лідія Кир’яненко

Вже сонце над землею
що новий день, то вище.
Північний лютий вітер
не так зловтішно свище.
Поглянь! З дахів спадають
скупі, замерзлі сльози.
І соком повнять тіло
ослаблі верболози.
Зима хоча й береться,
але безсила нині,
бо вже весна проснулася,
розкривши очі сині.

За горизонталлю:

1. Зухвала, груба, нахабна людина. 4. Рідина, що міститься в клітинах, тканинах і порожнинах рослинних і тваринних організмів. 6. Творець світу, що керує ним та вчинками людей. 9. Спортсмен, який займається силовими вправами. 11. Найбільша річка Франції. 13. Російське авто. 14. Брусок, брус. 15. Один із видів синтетичного волокна. 17. У

Порядок, який був установлений або склався. 38. Суворе покарання, відплата за що-небудь. 40. Рухом покривка, дверцята, що прикривають отвір всередину чого-небудь. 42. Довгий дерев’яний держак з двома металевими заокругленими різками на кінці, якими беруть і ставлять у піч або виймають з

давньому фольклорі германських і романських народів — дух у вигляді потворного бородатого карлика. 19. Бог Сонця — один з головних богів у давньоєгипетській релігії. 22. Автоматична телефонна станція. 23. Титул японського Імператора Го-Сакурамати. 25. Ірландська республіканська армія. 26. Представник основного населення Татарстану. 27. Місто в Японії, у префектурі Фукуї. 29. Орган зору. 30. Урочистий вірш, присвячений якійсь видатній події, відомій особі. 32. Горда, пихата людина. 34. Великий хижий птах родини яструбових, що водиться в горах або степах різних частин світу. 35.

неї горщики, чавуни і т. ін. 43. Почуття відразі в поєднанні з гидливістю. 45. Рос. авто. 46. Місто на півночі Латвії, розташоване на кордоні з Естонією. 47. Мінський автомобільний завод.

За вертикаллю:

1. Уживається для вираження незгоди з чим-небудь, неприйнятності чогось (іноді з відтінком іронії). 2. Титан, який за наказом Зевса мусив вічно підтримувати небосхил. 3. Неосвітлений простір; темрява. 4. Тулуб, корпус людини. 5. Потомство рослинного або тваринного організму, яке утворюється внаслідок вегетативного розмноження чи способом нестатевого поділу клітини. 6. Великий вечір з танцями. 7. Той, хто володіє мистецтвом виголошування промов. 8. Відгук на звертання. 10. Місце блаженного існування Адама та Єви. 12. Губи, рот. 16. У народів Середньої Азії — мудра шанована літня людина, а також форма ввічливого звертання до чоловіків. 17. Швидкий біг коня навскач. 18. Внутрішня опорна частина споруди, установи. 20. Музичний лад, основою якого є малий тризвук з малою терцією. 21. Нагромадження чого-небудь у великій кількості. 23. Місто в Японії, в префектурі Сідзуока. 24. Муніципалітет

у Франції, у регіоні Аквітанія, департамент Атлантичні Піренеї. 28. Раптовий напад на кого, що-небудь. 31. Проміжок часу в десять днів. 33. Гіпотетичне поле, яке створюється живим організмом. 34. Сукупність предметів, виробів (із тканини, хутра, шкіри), якими покривають тіло. 36. Птаха качки. 37. Багаторічна тропічна й субтропічна трав’яниста рослина з довгастим м’ясистим листям, укритим по краю шипами. 39. Вигук, що виражає подив, здогад, пригадування. 41. Суміш газоподібних продуктів, які виділяються в повітря при згорянні чого-небудь. 42. Сімнадцята літера грецької абетки. 44. Стара назва літери "а".

Відповіді до кросворда в № 220

За горизонталлю:

1. Байка. 5. Акорд. 9. Аро. 10. Рот. 11. Няв. 12. Халва. 14. Осада. 16. Акула. 18. Скат. 20. Пуга. 23. Оар. 24. Атн. 26. Вар. 27. Естрада. 28. Лен. 30. Сир. 31. Гра. 33. Овал. 35. Баян. 36. Алярм. 39. Княжа. 41. Овочі. 44. Іон. 45. Унт. 46. Кир. 47. Акант. 48. Абака.

За вертикаллю:

1. Бах. 2. Арапка. 3. Йол. 4. Арак. 5. Атол. 6. Она. 7. Рядюга. 8. Два. 13. Ват. 15. Сап. 17. Устриця. 18. Сопло. 19. Арена. 21. Увага. 22. Аркан. 24. Атс. 25. Нар. 29. Евенок. 32. Рябчик. 34. Лаж. 35. Бмв. 37. Лаут. 38. Рота. 39. Кіа. 40. Яна. 42. Ока. 43. Іра.

Шановні клієнти!

Всі, хто має можливість допомогти
незаможним людям,
спрямовуйте, будь ласка,
свої внески за адресою:
Україна,
м. Одеса, Приморський район,
БФ "Хесед Шаарей Ціон"
код ЄДРПОУ 34321888
IBAN: UA713510050000026006267265700
в ПАТ "УкрСиббанк"
МФО 351005
65023, м. Одеса,
вул. Ніжинська, 77/79.

Шановні клієнти!
Майстер із ремонту
дрібної побутової техніки

Кабінет 246

Прийом та видача
Четвер з 10.00 до 13.00

Шановні клієнти!
Дрібний ремонт одягу
Прийом та видача:
Понеділок з 10.00 до 13.00, каб.246
Середа з 10.00 до 13.00, каб.246

Посмішка

— Знаєте, дорогий мій пацієнте, мені не подобається
ваш кашель.

— Будь ласка, вибачте, але краще я не можу.

— Прошу, дайте мені літр медичного спирту.
— А рецепт у вас є?
— Ех, був би рецепт, я б його сам зробив!

— Люба, це я, твій чоловік, ти мене не впізнала?
— Впізнала, впізнала. Кажі, що трапилось?
— Ти тільки, будь ласка, не переживай. .. Загалом, мене
збила машина, Наташа допомогла дістатися до лікарні.
Лікарі вже оглянули мене, зробили рентген і аналіз крові.
Не обійшлося без струсу мозку, але хоча б череп не
пробитий. Зламана пара ребер, кілька глибоких ран, і,
можливо, доведеться оперувати праву ногу. Але це ще не
дуже ясно...

— А тепер так само докладно, хто така Наташа.

— Я заплатив так багато грошей за лікування, а мені
кажуть, що я завтра помру.
— А ви хотіли померти безкоштовно? Не ті часи!

— Лікарю, чесно кажучи, я не вірив, що ліки, які ви мені
виписали, допоможуть. Але допомогли. Ви просто чарівник.
— Чесно кажучи, чарівник — це аптекар. Я вам дав
бланк, на якому ручку розписував...

— Нервуєш?
— Трохи.
— Це твій перший раз?
— Ні, що ти, я і раніше нервував.

— Як запобігти вагітності?
— Пийте нарзан або баржомі.
— А коли пити, до чи після?
— Замість.

—Зранку прокинувся, нічого не болять, температури
немає, суглоби не ломить. Подзвонив на роботу, сказав,
що не прийду, у мене безсимптомний грип.

— Ви головний лікар?
—Так.
—Ви знаєте, що ваш "кращий" лікар собі дозволив?!
— Вибачте, але я абсолютно впевнений, що він нічого
страшного зробити не міг.
— Він... Він... Він мене послав до біса!!
— І ви вирішили, що це — тут? У моєму кабінеті?

— Вибачте, я видалив вам не той зуб, тепер доведеться
видалити ще й хворий.
— Яке щастя, що ви не окуліст!

— Це у вас приватна травматологія?
— Так. Я вас слухаю.
—Лікарю, а чому в коридорі така слизька підлога?
— Помітили, так? Моя ідея!

— Палите?
—Астма.
—П'єте?
—Тиск.
—Секс?
—Вік.
—Смажене?
—Шлунок.
—Що ж ви за людина, навіть заборонити нічого!

Якщо довго зберігати вірність — вона зіпсується!

Найкращий чотириногий друг — ліжко!

Шановні читачі газети "Добра справа"!

"Добра справа" — орган
БФ "Хесед Шаарей Ціон" —
виходила щомісячно,
починаючи з серпня 2006 року.
Всього до березня 2025 року.
Всього був надрукований 221 номер.

У газеті публікувались
статті про роботу програм і
служб Хеседи, новини про події
у світі, Україні, Одесі,
оповідання, вірші для дітей та
дорослих, документальні
нарис, матеріали, що

стосувались історії і культури Одеси і
Кропивницького, життя і творчості
неординарних особистостей,
проблем здоров'я. Редакція вдячна
передплатникам, які протягом майже
19 років були друзями газети.

Але все добре чи погане завжди
закінчується. **Тому повідомляємо про те, що газета "Добра справа" у друкованому (паперовому) варіанті за рядом обставин, припиняє своє існування.** Основна причина — друк газети дорогий, а передплатників дуже

мало. Ймовірно, на сайті
<http://dobrasprava.ddns.net>
газета виходитиме у скороченому
форматі. Автори зможуть
висвітлювати питання на
актуальні теми, розповідати про
найбільш яскраві і пам'ятні події,
ділитися спогадами.

Окремі рубрики газети будуть
публікуватися у **Facebook** на
сторінках БФ "Хесед Шаарей
Ціон".

Редакційна колегія

**У Хеседі працює гурток малювання, використовуються
розвиваючі технології навчання натюрморту, пейзажу, портрету,
декоративному мистецтву.**

**Керівник — педагог вищої кваліфікації,
художник з багаторічним досвідом роботи**
ВІРКЕРМАН ВІКТОР ВАЛЕРІЙОВИЧ

**Чекаємо на вас по середах з 10.00 до 12.00 за адресою:
вул. Ніжинська, 77/79, каб. №214.**

ЮВІЛЯРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН", ПРИЙМІТЬ ЩИРІ ВІТАННЯ!

95 років
Семидубарська Розалія

90 років
Терентьєва Алла
Юсім Мая Семенівна

85 років
Гойко Єва

Гольцман Зінаїда
Іваник Валентина
Капчан Володимир
Квасницький Олександр
Назаренко Поліна
Стасьєвська Євгенія
Шнайдерман Юхим
Юдіна Олександра

80 років
Бровер Лідія
Глейзер Зінаїда
Гречанікова Бася
Киселенко Євген
Кисельова
Маргарита
Хусід Фелікс

ІМЕННИККИ—ВОЛОНТЕРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

Богданова Валентина
Волкова Ганна
Гальперін Євген
Дорфман Ігор
Злобіна Лідія
Ігнат'єв Анатолій

Каліш Жанета
Каштальян Ганна
Коваленко Лілія
Корсун Лідія
Кравчук Юлія
Марков Денис

Мілевська Ірина
Немирова Неля
Скічко
Оксана
Степур
Ванда

Засновник та видавець —
БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН" (м. Одеса)

Свідоцтво про держреєстрацію 1153-34-Р,
серія ОД, видано 7 червня 2006 р.

Газета видається за підтримки
Claims Conference і American
Jewish Joint Distribution Committee

Некомерційне видання. Розповсюджується безкоштовно.
Реклама та оголошення публікуються безкоштовно.
Індекс видання — 09720

Надруковано у ТОВ "Press Corporation Limited"
21034 Вінниця, вул. Чехова, 12 А

Наклад 500 прим. Зам. № _____

Головний редактор
Семен ВАЙНБЛАТ
Редакційна колегія:
А. Кесельман,
М.Гаузнер, П.Козленко
Комп'ютерна верстка
І. Глаголевський
Перекладач
Л. Левін

Надіслані матеріали
не рецензуються і не повертаються.
Листування із читачами —
лише на сторінках газети.
Редакція залишає за собою право
редагувати
і скорочувати надіслані матеріали.
Відповідальність за достеменність
фактів несуть автори.

Адреса редакції:
65023, Одеса, вул. Ніжинська, 77/79
Поштова адреса:
65045, Одеса, а/с 131

<http://dobrasprava.ddns.net>